

"KOVA"
Savaitinis laikraštis
Išleista kas penktą dieną Phila., Pa.
Lėdžia
**LIETUVIŲ SOCIALIZISTŲ
SAJUNGA AMERIKOJE.**
(Inkorporuota Balandžio 28 d. 1908)

PRENUMERATA:
Metams į visas dalis svieto \$2.00.
Puseli metų \$1.00.
Apgarsimui kainos ant užklauso.
Redaktorius — K. Vidikas.
Administratorius — A. Žymontas.
Su visokiais reikalais kreiptis šiuo
adresu:
"KOVA"
1815 E. Moyamensing ave.
Philadelphia, Pa.

KOVA

"KOVA"
The Lithuanian weekly
Published every Friday, Phila., Pa.
by the
**LITHUANIAN SOCIALIST
FEDERATION OF AMERICA.**
(Incorporated April 28, 1908)

SUBSCRIPTION RATES:
In all parts of the world per year \$2.

Editor — K. Vidikas.
Business Manager — A. Žymontas.
Advertising rates on application.
All communications should be ad-
dressed to:
"KOVA"
1815 E. Moyamensing ave.
Philadelphia, Pa.

Organas Lietuviu Socialistu Sajungos Amerikoje.

No. 38

TELEFONO NO.
KEYSTONE MAIN 2958.

PHILADELPHIA, PA., 20 d. RUGSEJO (September) 1912 m.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

TELEFONO:
KEYSTONE MAIN 2958.

Metas VI

AMERIKA.

Vaikatams kolonija.

Albany, N. Y. Neužilgo bus nupirktas farma su 821 akru žemės įrengimui vaikatom kolonijos. Tam paskirta \$100,000. Valdžia turės progą bedarbius darbininkus ten siųsti, kaip vaikatas.

Valdininkai vagis.

Denver, Colo. Prisaikintųjų teismas apkaltino majorą, policijos viršininką, mokyklų tarybą, tris International Trust kompanijos augstus urėdinkus ir kelis dešėkus įžymesnių piliečių už sukimamą miesto pinigų.

Dr. Lunn į kongresą.

Schenectady, N.Y. Soc. majoras Lunn apsiėmė kandidatuoti į kongresą.

200 myliu važiuoja dėl Debo prakalbos.

Houston, Texas. Debo prakalbos klausėsi 2000 ypatų; da 1000 stovėjo už durų, nes svetainė buvo perpilna. Daug buvo atvažiavusių iš už 200 mylių ir net iš toliau.

Nusišovė dėlei juoduko vyro.

Chicago. Nusišovė Deba Johnson, baltas patis garsaus juoduko mušeikos Jack Johnsono. Ji skundėsi, jog visi jos draugai ir draugės šalinai, kad ji ištekojo už juoduko.

Kapitalistai — dinamito dėliotojai.

Boston. Dennis J. Collins, apkaltintas padėjime dinamito po namais laike Lawrence'o straiko ir paleistas po \$5000 kaucija, — prižada viską pasakyti apie angštuošius kapitalistus ir valdininkus, kurie dalyvavo padėjime dinamito arba geras aple tai žinojo.

Paskutiniai Rosenthaliaus užmušėjai suimti.

New York. Galiaus policija suėmė Brooklyne «Lefty Louie» ir «Gyp the Blood», kurie dalyvavo nužudydami Rosenthaliaus. Jie atsisako kalbėti apie Rosenthaliaus dalyką.

Haywoodas suareštuotas.

Boston, Mass. Buvo sureštuotas Haywoodas, generališkas I. W. W. organizatorius, už «nelegališką» straikų rengimą ir vedimą. Jis, vienok, tuoj buvo paleistas po \$1000 kaucija. Jį suareštavo po prakalbai Boston Common'e, kur jo klausėsi 15,000 minia. Savo kalboj jis šaukė Naujosios Anglijos darbininkus prie visuotinio straiko, kad užprotestuot prieš valdžios pasielgimą su Etoru ir Giovanniitti. Jis taipgi pranašavo, kad 30 rugs. galės prasidėti visuotinis straikas S. Valstijose. Tą dieną prasidės Etoro ir Giovanniitti teismas.

Cincinnati. Sustraikavo 3000 namų statėjų, kadangi gaso pritaistojai atsisakė prisidėti prie statėjų unijos.

Washington. Suv. Val. valdžia pasiuntė karišką laivą į San Domingo, kur eina revoliucija prieš dabartinį tenykščią prezidentą.

Pittsburgh. Prasiplatino ti. mal. 16 ypatų jau mirė.

Jeigu norite pilvuozams kapitalistams da didesnių pilov ir da didesnių pinigų maity, o sau ir savo šeimynoms da didesnio skurdo, — tai balsuokit už Tafta, Roosevelta ar Wilsona. Bet jeigu norite suvaldyt godų, ištvirkusį kapitalistą, jūsų prispaudėją; jeigu norite, kad jūs, jūsų moteris ir vaikučiai butų sotys, — tai balsuokite už socialistų kandidatų, į priešdents Debsa, t. y. už jūsų reikalų apgynėją.

UŽRUBEŽIS.

Jurelių maište žuvo 100 ypatų

Odesa, Rusija. Suareštuota 450 sukilėlių jureivių. Areštai eina ir toliau. Suareštuota taipgi kapitonas Šubin ir pora dešėtk mažesnių viršininkų. Apskaitoma, kad riaušėse sukilėlių su ištikimais kareiviais tapo užmušta per abi puses 100 ir sužeista dusek tiek.

Nusižudė Nogi, Ruso-Japonų karės didvyris.

Tokio, Japonija. Grafas generolas Nogi, kuris atėmė nuo rusų Port Arturą, — pasipjovė drauge su savo pačia, laike mirusio Japonijos imperatoriaus laidotuvių. Tą padarė pagarbimui mirusio imperatoriaus. Tai yra senas japonų paprotys, kad mirusiųjų artimi draugai arba mirusių ponų ištikimi tarnai pasidaro sau galą.

Činų generolas sušaudė 40 kareivių.

Pekinas. Generolas Kwaiti sušaudė 40 savo kareivių už maišto kėlimą. Mongolijoje sukilėliams mongolams Rusija padeda kovot su Činijos kareiviais. Sukilėliams sekasi.

Gallma karė tarp Turkijos ir Bulgarijos.

Vis tankiau ir tankiau bulgarai šaudosi su turkais per ru-bežių. Užmušta dešėtkas bulgarų ir apie tiek-pat turkų. Laukiama karės tarp Turkijos ir Bulgarijos.

\$300,000,000 paskolos Ispan.

Ispanija neri paimti nuo Europos bankerų \$300,000,000 paskola. Pusė tos sumos reika-

linga padengimui senų skolų. Kita pusė busianti sunaudota statymui laivyno ir kitoms karškieiems reikalams.

Ispanija daranti sutartį su Francija.

Naujas marių milžinas Londonas. Statoma naujas milžiniškas garlaisvis «Britanica», tokio didumo, kaip nuskenkęs «Titanica», tik saugiau bus pastatytas.

Žuvo 80,000 chiniečių.

Paskutinės žinios sako, kad per baisią audrą-viesulą žuvo ne 30,000, bet 80,000 chiniečių. Viesula didžiai įjudino ir išliejo jurę rytiniame Činijos pakrantėj. Veik visas Wenchou miestas su 80,000 gyven-tojų tapo paskandintas.

150,000 ypatų suvažiuoja į š. sakram. kongresą

Vienna. Atsibuvo 23 eucharistiškas (š. sakramento) kongresas. Deleгатų ir svečių iš visų pasaulio kraštų susirinko apie 150,000. Dalyvavo Austrijos imperatorius ir daugybė kitų didžiųjų. Kongresas užsibaigė sekmadienį 15 rugsėjo. Užbaigimo procesijoj ejo 50,000 ypatų, nežiurint lietaus ir didelio purvyno.

70,000 mylių nauju Činijos geležinkeliu.

Dr. Sun Yat Sen, buvęs laikinis Činijos prezidentas, daro planus, kad Činijoje nutiest 70,000 mylių naujų geležinkelių. Valdžia jo planus remia.

Turkijos-Italijos tarybos apie užbaigimą Tripolio karės užsibaigė be jokio susitaikymo.

DARBININKŲ GYVENIMAS.

Milicija už straiklaužius.

Charleston, W. Va. Milicija apgina straiklaužius, kurinos atsiga-bena kasyklų savininkai. Ji suareštavo 60 straikuojančių angliakasių, kurie nenorėjo įleisti straik-laužius į kasyklas.

Kasžin kas nušovė du kompanijų detektivu.

Gatvekarinių straikas.

Duluth, Minn. Sustraikavo vi-si gatvekarų darbininkai.

Dokininkai laimėjo.

Duluth, Minn. Per straiką do-ky darbininkai išsikovojo po 20c. viršaus į dieną. Pirmą gaudavo po \$2,25, o dabar gauna po \$2,45.

3000 kalnakasių straikuoja.

Denver, Colo. Straikuoja 3000 Utah vario kasyklos darbininkų. Reikalauja pripažinti uniją ir pakelti mokesčių po 25c. į dieną.

Audėjų ir dežučių darbininkų straikas.

Kensington, Pa. Sustraikavo 200 dežučių darbininkų ir darbi-ninkų ir 250 audėjų. Prie jų prisidėjo keli šimtai straikerių pri-laike. Reikalauja didesnes už-laidas. Stovi keturios audyk-lės ir dvi dežučių dirbtuvės.

Išliuduotojų straikas.

Fayette City, Pa. Straikuoja 500 traukinių išliuduotojų ir kitų Lake Erie geležkelio darbininkų. Reikalauja po \$2 į dieną vietoj \$1,75.

Lokomotivinių inžinierų tarybos.

Jau kelinta savaitė, kaip tęsiasi tarybos Lokomotivinių Inžinierų Brolijos su 52 rytinių geležinkelių atstovais. Inžinieriai rengėsi straikuot, kad gaut geresnę užmo-kestį ir kitas tinkamesnes sąly-gas. Bet kompanijos užkvietė juos į tarybas, kad gražioju susikal-bėt apie sąlygas.

Audėjų straikas krinka.

New Bedford, Mass. Pradžė darbą 12 medvilnės audyklų, ku-rios stovėjo dykos 8 savaites, nuo audėjų straiko pradžios.

Audyklų perdėtiniai sako, kad sugrįžę pusė audėjų, bet straiko vadovai tvirtina, kad tik dešimta dalis audėjų grįžo prie savo stak-lių. Visi kiti, vienok, darbinin-kai jau dirba.

Dingo 5 anglakasiai per eks-ploziją.

Eksplozijoj žuvo penki angliakasiai Duisburgo kasykloj, Pru-suose. Eksplozija atsitiko todėl, kad kasyklos užveidzos nepasiru-pino išpompuot gazus.

6000 geležkelio tiesėjų strai-kuoja.

Prince Rupert, Canada. 6000 Grand Trunk geležinkelio tiesėjų tebestraikuoja. Straiku nuosek-liai vadovauja I.W.W. Kompan-ija negali gaut pakaktinai skiabų, kad pasekmingai daryt darbą. To-kiose blogose sąlygose reikia dirbt, kad skiabai tuoj pagėga.

Ispanijos geležinkellečių strai-kas.

Madridas, Ispanija. Prasidėjo 6000 geležinkelių darbininkų strai-kas.

DRAUGIJŲ GYVENIMAS.

Džiuginanti faktai.

«Farm Journal» (Ukės Žurnalas), nepartiviškas laikraštis, einantis iš Philadelphijos, Pa., užklausė savo skaitytojų, ką jie geidžia tu-rėt Baltamjam Name, t. y. už pre-zidentą nuo 4 kovo 1913 m. Pa-sekmės sekancios, kurlas atspau-dino minėtas laikraštis rugsėjo laidoje:

Taft ir Sherman, rep., 24 balsai.
Roosevelt ir Johnson, «progr.» 46.
Chaffin ir Watkins, prohib., 14.
Debs ir Seidel, soc., 55.

Wilson ir Marshal, demokr., 40.
«Farm Journal» pastebi: «Pažy-mėtinas daiktas, kad socialistų ti-ketas laiko pirmenybę, kas parodo, jog socializmas plačiai ir giliai i-leidžia šaknis tarpe ukininkų. Toliaus tas laikraštis daugumą soc. bal. aiškina tuomi, kad šie žmonės (soc.) yra pripildyti «de-gančiu nolumu» savuose siekiuose, tad jie ir daugiau balsų pasiskubi-no prisijust, imant palyginamai.

Balsai atėjo veik iš visų valstijų.
Paskui «F. J.» sako: «Jeigu bal-savimai taip eis, tad žmonės neiš-rinks prezidento, kas reikalauja tam tikros didžiūmos balsų. To-kiame atvejį prezidentą rinkti at-sisegs būdas, kur kiekvienas ad-stija turi vienokį balsą. Vice-prezidentą rinkti senatas».

«Oregon Statesman», kapitalistiš-kas laikraštis, pastebi, jogei Debsą ir Seidelį žmonės sutinka su užsi-degimu ir tukstantiai klausosi ju-dviejų prakalbų. Butte, Mont., kur soc. majoras perstatė E. V. Debsą, publika ilgai plojo delnais. 2500 ypatų buvo užsimokėję už įžangą, kad pasiklausyti, o virš 1000 grįžo nuo durų, nes nebuvo vietos. Portland, Oregon, virš 7000 abiejų lyčių žmonių ir viso-kiu amžiaus klausėsi drg. Debo išpudingos kalbos.

Ištikro tai džiuginanti faktai. Tas reiškia, jogei Amerikos liau-dis jau pradeda regėt, kur lipk žengia.

Socializmas Turkijoje.

Turkijos valdžia socialistišką judėjimą savo šalyj laiko už nieką. Ji tik baisesi pasmerka mahometo-nus, kad jie, budami tokio augšto tikėjimo žmonės, riksai į vieną Soc. partiją su žydais ir krikščioniais. Žydams ir krikščioniams valdžia nieko nesako už socializmą. Skai-to ji dalktu, nevertu atidos. Bet Socialistų partija, kuri pernai už-sidėjo, Turkijoje turi gerą pasiseki-mą. Ji suvienija besivaidijančių tautų ir tikybų žmones. Partija turi jau nemažą įtekme tarp dar-bininkų ir suorganizavo jau kelis straikus.

Japonu socialistai persekio-jami.

Metai atgal valdžia išardė Japo-nų Socialistų Federaciją. Nuo to laiko buvo dusek bandyta tvert Socialistų partiją, bet abu sykiu valdžia susekė ir ir nubaudė užmanytojus. Paskutinį socialis-tų laikraštį valdžia irgi sustabdė daugiau, kaip metal atgal.
Pastaruoju laiku knygos ir laik-raščiai daug apie socializmą ir so-cialistus kalba. Bet socialistams neleidiama atsakyti ant neteisingų užmetimų.

IŠ LIETUVOS.

Juodasimtiški kunigai.

Nėra numerio, kuriame kunigų laikraščiai nepla-tintų visokių nesąmonių, melo ir šmeižimų apie visą pažangųjį demokratiškąjį mūsų visuome-nės sparną arba apie atskirus tos pakraipos žmones. Savo priešinguose pirmieviams raši-niuose, knygoje ir laikraščiuose nesidrovi šlykščiausių įrankių griebtis, by tik su purvais su-maišyti savo priešus, netinkamus sau žmones, ir tuo budu sukelti prieš saviškią inteligenti-ją plačių žmonių minių nepasi-tikėjimą. To jiems permaža, da tiesiog neapykantą skelbia.

Kunigų laikraštis «Šaltinis», užklausdamas, ką gero padarė mūsų «pirmieviai» ir «cicilikė-liai» Lietuvai, pats štai ką sa-ko:

«Ištivrinkino darbininkus, priveisė vagių — gal ne ark-livagių, bet žmogžudžių. Sankiatėsi į žmones savo revoliucijos, kada stumėte žmones į prapultį, o patis palikę juos pagbote, išauklėjo-te galvažudžių ir tt.»

Kaip tokiai «Šaltinio» pasielgimas pavadinti — aišku kiekvienam. Tai begėdiškas melas, tai da daugiau — tai tei-sių, pasišventusių veikėjų įzei-dimas, tai kriminališkas, nepa-matuotas įtarimas galvažudyste-se.

Rinkimai į 4-tą V. Dumą.

Vilniuje. Darbininkų kri-rijon įtraukta darbininkai 18 dirbtuvių, kuriose dirba 1498 žmonės. Jie turi teirą rinkti 18 įgaliotinių.

Geležinkelio darbininkų įtraukta 417.

Pasirodė jau busiamųjų V. Dumos rinkimų sąrašas. Suly-ginus tuos rinkėjų sąrašus su pirmiau buvusiųjų rinkimų są-rašais, visuose Vilniaus geb. pa-vietuose smarkiai padidėjo rusų rinkėjų-žemininkų skaičius. Pa-stebima ir lietuviais pasirašiu-sių.

Alytus (Trakių pav.).

Kun. darbai. Mums rašo, kad Alytaus parapijoje daugu-mas norėtų išsirašyti «L. U.», matant taip daug duodantį uki-ninkams patarimų apie ukį. Bet kun. Paulavičius žmonėms pasakęs, kuris norės išsirašyti «L. U.», tai to žmogaus į bažny-čią nepriimsias. Daugelis bijo ir niekas nesirašo. Gražios, ma-tyt, griebiasi kun. Paulavičius priemonės savo politikos prie-šams nuveikti.

(Iš «Liet. Žin.»)

APŽVALGA.

Straiklauzių pasmerkimas.

Darbininkai labai bjaurėjasi straiklauziu. Darbininkiški laikraščiai ir didelė didžiama socialistiškų pasmerkia straiklauzių, kaip didžiausią niekšą. The Orange (N. J.) Socialist sako:

«Nel vienas žmogus neturi teisės but straiklauzių patol, pakol yra duobė vandens, užtektinai gili, kad pasiskandinti, ir pakol yra virvė, užtektinai ilga, kad pasikarti».

LSS. kuopos išbraukia straiklauzius iš draugų tarpo. Bet randsi ramaus proto ir didelės širdies socialistai, kurie ne visus straiklauzius pasmerkia.

Drg August Claessens New York Call'e padalina straiklauzius į tris skyrius.

Pirmas skyrius: yra straiklauziai, kurie, pasitikėdami nuo darbdavių atlyginimo ar geresnio darbo, — lauzo straiką. Čia priguli ir profesionališki straiklauziai, kurie užsiima straiklauzyste, kaipo amatu. Šito skyriaus straiklauziams socialistai jokios užuojautos neturi, vienbalsiai juos pasmerkia.

Antras straiklauzių skyrius — tai nelaimingi, alkani darbininkai, kurie turi badu mirštančias pačias ir kudičius. Tokiems iš paties žmoniškumo reiktų šiek-tiek prijausti. Anot drg. Claessens, jeigu Soc. partija tokius straiklauzius išmestų iš savo draugų tarpo, tai išmestų nemažą dalį partijos narių.

Trečias straiklauzių skyrius pasidaro iš tokių unijinių darbininkų, kurie jaučiasi, kad unija juos kuom skriaudė, iš priekšties jų tikėjimo, tautos arba nuomonių. Tokie atvirai, stačiai straiklauziai. Prie šio skyriaus priguli ir tie, kuriems pasirodė, kad jų unija yra atžargareiviška, arba kurie pamato, kad unijos viršininkai pasidavė kapitalistams, padaro su darbdaviais tokius kontraktus, kad tik skriauda iš to išcina unijos darbininkams ir tt. ir tt. Šie straiklauziai tik tiek nežemesni už savo pardavikus vadovus, panašius į Gompersą, kuris priguli prie kapitalistų organizacijos (Civic Federation) ir draugaujasi su tokiais unijų priešais, su tokiais dideliais straiklauziais, kaip kad kapitalistas August Belmont.

Socializmas ir prasižengimai.

Europos kapitalistiški laikraščiai pradėjo plačiai skelbti, kad Vokietijoje kriminališki prasikaltimai auga sykiu su socialistų skaičiaus augimu. Tuomi jie svarbiausia nori darodyt, kad socializmas nepanaikins kriminališkų prasižengimų. The New York Call į tai atsako šitaip:

«Ant kiek kapitalizmo ekonominškas spaudimas pasidaro sunkesnis, ant tiek jis daugiau padaro ir socialistų ir kriminalistų. Tie, ką turi užtektinai supratimo, kad suprast dalykų stovį, tampa socialistais, o tie, kuriems stokuoja to supratimo, gali daug greičiau tapti kriminalistais kovoj už buvį».

Bet kaip Vokietijoje, taip ir Amerikoje ant kiekvieno socialisto kriminalisto lengvai galima pristatyt po tukstantį nesocialistų kriminalistų, prigulinių prie kapitalistiškųjų partijų. Papirkėjystė, pasidavimas, didžiosios suktybės, užpuolimai, žmogžudystės — tai beveik išimtinai yra darbai nesocialistų. The N. Y. Call, užbaigdamas savo pastabą, išsireiškia:

«Kriminališkumai eis didyn ir skaitlingyn, tuo tarpu kaip socializmas augs. Gal kriminališkumai pasieks savo augščiausią laipsnį ant socialistiškų revoliucijos prant. Taip buvo prieš visas didžiasias revoliucijas. Bet tas nereliskia, kad kriminališkumai auga, iš priekšties socializmo augimo. Jie auga iš priekšties kapitalistiško surėdymo kukvimo».

RUOŽAI.

Šukauja, rėkauja tie socialistai visais pakampiais: agitacija, kova ir tt. Ir kam tas reikalinga? Ką gero suteikia ta agitacija mūsų tautai?

Nieko! Ir kam bereikalinga aušinti burną ir eikvoti energiją? Argi jau socialistų išrinkti kandidatai daugiau mums suteiktų gerybių? Anaipol!

Mums, tautiečiams, jie jokių palengvinimų neduotų, mes, kaip sapnuojame, taip ir sapnuotume apie tautiškaį išganymą.

O kokia nauda būtų, jei, daleiskim, jankiai ar prusai darbininkai gautų didesnius palengvinimus; mūsų tautai iš to nei šilta, nei šalta. Tai kam da mums, tautiečiams, tas socialistų skelbiamas tarptautiškumas? Užtat mes, kiek galėdami, ir stengiamės nurodyti savo tautiškuose raštuose, kad mums tarptautiškumas yra visai nereikalingas.

Kitas dalykas.

Ar-gi gal ką-nors reikšti nors ir didžiausia kruva žmonių prieš vieną didelį genijališką žmogų? Juk genijai sutveria viską: istorija, dailė ir viskas, kas yra naudinga civilizacijoj,—tai vis vienuočių žmonių darbas. O socialistai prasišamė visokių niekus ir ant tokių žmonių prirašinėti. Lyg tartum tamsuolių darbininkų minla pagimdė tuos didelius žmones,—socialistai nori, kad tamsuoliams tie dideli žmonės ir tarnautų. Ir kaip galima reikalauti visai negalimo dalyko? Ar gali išsilavinęs žmogus taip save nusižeminti ir eiti sykiu su skurdžiais darbuotais? Jokiu būdu negali.

Ir gerai daro, kad didžmogai nenusileidžia į tą juodą ir nešvarų skurdžių gyvenimą. Juk čia apart nesmagių minčių daugiau nieko nėra. Gyvenant tarpe skurdžių, negalima būtų nei savo «aš» ant augščiausio laipsnio iškelti.

Socialistai mėgsta didžiutis, kad jų agitatorius ant kampo gatvės, pasistojęs ant kaladės, nurodinėja, kaip ir kokiū būdu darbininkai turėtų pagerinti savo gyvenimą ir pasiluosuoti iš kapitalizmo retėžių. Ir da drįsta sakyti, kad darbininkai sukils, jei ponai ir valdžia nepalengvins jų gyvenimo. Kokie juokingi. Nejaugi mano, jogei ponams tai jau nėra jokių reikalų? Tartum darbininkų reikalai yra kuom tai geresni, šventesni.

Niekuomet!

Ponus da labiau neramumas ima matant, kaip kiekvieną dieną vis labiau ir labiau pradeda neklausyti skurdžiai jų paliepių. O kas gi kaltas? Tai vis socialistų darbai. Kas gi kaltas, jei tautiškaibankinius ir klero laikraščius atsisako skaitė? Aišku, kad tai tik socialistai.

Kas dasižinotų apie tokius darbus, kaip pardavinėjimas lotų ant smeltyno ar balos? O žiurėk, socialistai tuojau ir pradeda skelbti, kad toks darbas esąs nežmoniškas. Ir kas jiems galvoje, tai bene jie už kitą žmogų atsakys! Ar jie nežino, jog, skelbdami apie tokius dalykus, gadina biznieriams biznį. O šioj gadynėj biznis—tai palaima žmonių.

Ir sakykit, meldžiamieji, kam mums reikalingi tie socialistai, jei ant kiekvieno žingsnio daro nesocialistams visokius nesmagumus ir blėdį? Juk nuo tokių žmonių da labiau, negu nuo padukusio šuns, reikia bėgti nuo-toliausiai arba visai prašalinti juos nuo žemės kamuolio. Jeigu socialistai nesiliaus ir toliau savo nelemtą darbą dirbė, jau reikalinga bus panaudoti visą anti-socialistišką spēką ir nušluoti juos nuo žemės pavirška.

Ot, tuomet uždainuotume linksmiausias dainas, likę be tų nebuorumų. Nors socialistai daugiausiai prarasti darbininkai ir, nukrausčius juos, nebutų kam dirbti, bet tai nieko nereliskia; juk pasaulis visviena suktyš, jei ir nei vieno skurdžiaus neliktų.

Nėra tai svajonė, bet teisinga tikrybė ir nesocialistų norai turi būtinaį įvykti. Kad bent greičiau sulaukti tos dienelės. A. Z-tas.

MOTERŲ SKYRIUS.

MOTERIS UNIJOSE.

Pirmu kartu Amerikos istorijoj moteris ėmė organizuotis 1825 m. Tai buvo čia gimusios farmerių dukters. Pirmas svarbus moterų straikas įvyko 1828 m. Straikevo Dover, N. H., dirbtuvių darbininkės skaitliuje 300-400. Šešeriais metais vėliau vėl sustraikevo Deverio darbininkės. Su pagelba savo unijos jos gana ilgai ir pasekmingai kovojo prieš numazinimą užmokesčių. 1834 m. Lowellyj, Mass., straikevo 800 medvilnės dirbtuvių darbininkių.

Tuo pačiu laiku audėjos susitvėrė sau unijas Patersone, N. J., Norristowne ir Philadelphijoj, Pa., ir nuo 1828 m. iki 1836 m. išturėjo kelis svarbius straikus.

Nuo 1840 iki 1860 m. audėjos pradėjo organizuotis į draugijas, kurių tikslu buvo iškovoti darbininkėms reformas, palengvinančias darbo sąlygas ir padinančias atlyginimą už darbą. Šiuo tarpu audėjos suorganizavo kelis pasekmingus straikus, gavo padidinimą sau užmokesčių ir sutrumpinimą darbo valandų, o taipgi gana pasekmingai vedė agitaciją, kad kongresas išduotų įstatymus, apginančius darbininkes nuo didelių skriaudų.

Nuo 1860 m. iki 1880 m. moterų organizavimasis svarbiausia ėjo tarp cigarų dirbėjų, siuvėjų, lietsargių darbininkių, kepurių siuvėjų, audėjų, spaustuvių darbininkių, skalbėjų ir batsiuvių. Nors tuo laiku buvo daugiau negu 30 darbo unijų, bet moteris buvo tik vienos tiktaį į dvi — į spaustuvės darbininkių ir cigarų darytojų unijas. Bet greitai laiku joms buvo daleista jeiti į daugiau unijų; taipgi ir pačios moteris susiorganizavo kelias darbo organizacijas, kurių skyriai neužilgo pasiskleidė po įvairias valetijas.

1866 m. Troy skalbyklų darbininkės taip tvirtai buvo susiorganizavusios, kad paskyrė \$1,000 pagelbai straikuojantiems to miesto geležies liejikiams.

Tarp 1866 ir 1869 m. jos išsikovoja didesnę užmokesčių, trumpesnę darbo dieną ir geresnes sveikatinės sąlygas dirbtuvėse; ir jos jau pasiskiria apmokamą organizatorę Kate Mullaney.

1867 m. Austro-Prusiška karė išardė daug tabako dirbtuvių Bohemijoj, ir daug moterų cigarų darytojų persikėlė į Ameriką, kur su puikiomis pasekmėmis susiorganizavo į savo amatu unijas.

Apie 1868 m. moteris batsiuvės pirmu sykiu sutvėrė moterų batsiuvių uniją po vardu «S. Crispino Dukters». Bet veik visos moterų unijos pakriko laike 1873 m. krizio. 1880 m. Knights of Labor (Darbo R'cieriai) pavadino moteris prisidėt prie jų judėjimo ir davė moterims lygias su vyrų balsavimo teises organizacijoj. Daug moterų prisidėjo. Beveik iki pastarajai genterai moterų unijos buvo tik laikinės, laike straike susitvėrė, o užbaigus straikui iširdavo.

Damajanti.

PASIKALBĖJIMAS

Dėdės su Povyly.

— Gerą dieną, dėde. — Aš su tavim ir šnekėt nenoriu; visai tavęs nekenčiu; verčiau, kad ir akvė tu man nesimaišytum.

— Palauk, dėde, nebuk laukinis. Rodos, ne girtas esi, o bet kvailioji. Mažu jauti kokį negerumą galvoje, — patariu pas daktarą eiti.

— Ar aš tau, sanavagan, kvailavoju! Tuoj dantis išbarstysiu, tai tu nemeisi pas daktarą ir be ke no patarimo, spargian!

— Susilaikyk, seni, nes manęs nebaugina tavo siutimas... Kodėl tu toks žiaurus, kaip laukinis? Aš jau ištikro priverstas manyti, kad tau protelis maišosi.

— Mano protas, Povyly, šimtą sykių geresnis už tavo, o kad aš žiauriai ant tavęs sušumijau, tai yra priežastis tam. Aš labai įpykęs ant socialistų. Juk tu irgi socialistas, dagi pas daktarą siunti.

— Pyksti be reikalo. Aš dėdei jokios skriaudos nepadariau. Kodėl, dėde, negali apsieiti mandagiau, švelniau?

— Kaip aš galiu švelniai apsieiti su socialistais?

— Socialistai, dėde, yra tokie-pat žmonės, kaip visi kiti. Jie atleka naudingus žmonėms darbus, atjaudžia smagumą ir nesmagumą, mėgsta dailę, brangina pasilinksminimus ir tt. Kitaip ir buti negali, nes socialistai nėra nuilpyti iš kitokios medegos. Jie į šį pasaulį atėjo gamtos tiesų keliu, kaip ir visi kiti žmonės; augo ir gyvena tose pačiose sąlygose taipgi. Dėdo, dėde, ir su socialistais reikia apsieiti mandagiai, kaip lygiai su visais žmonėmis. Juk tu pats įsižeidei, kada patariau pas daktarą eiti už tavo tikrą kvailiojimą.

— Aš, Povyly, neapkenčiu to jusų socializmo ir sykiu neapkenčiu tų, kurie jį skelbia.

— Jeigu matai ką blogo socializme, tai rimtai gali kritikuoti jį. Ir jeigu socializmas būtų tikrai negeru, reiktų draugijai pavojų, jis liktų sukritikuotas ir šalininkų netektų. Varu, žiaurumu nepriversi žmones taip manyti, kaip tu nori. Tu manai, kad tavo persitikrinimai, mintis, papročiai, budas ir visi palinkimai yra geriausi; dėdo tu su geru noru, iš širdies, nori pastatyti «ant savo».

— Še ranką, Povyly, už tai, kad tu nelaikai mane už kokį boma, o už žmogų su gerais norais!

— Bet ir kiekvienas taip mano apie save. O kas išėitu, kad visi varu galėtų «ant savo» pastatyti išsižudytą. Mūsų gyvenimas priklauso nuo skaitlingos draugijos, kurios nariais esame, tai prisieina taikytis su žmonėmis. Reikia dirbti labai visų žmonių ir guodoti visus žmones. Turime rūpintis visi vienu, vienas visais, jei norime sau laimės, o ne taip, kaip laukiniai, dantis atkišė, urgti vieni ant kitų.

— Tegul tavo šimtas pykpių, Povyly! Vis tu imi viršų. Negailu aš tave supykęs ant socialistų ir maniau: kad duosiu, tai duosiu «pipirus» tiems rakaliams, o mano Povyly tik raudonuos iš gėdos, negalėdamas žodžio ištartį, prieš karčią teisybę. Tu, Povyly, vietoj nusigąsti manęs, apmalšina mano piktumą.

— Cha, cha, cha! — Ko kvatoji? — Kad norėjai nugązdint mane.

— Nesiskubink, Povyly, su juoku, nes pipirų vistiek gausi, kad aš ir nepiktas jau!

— Visuomet, dėde, be piktumo duok «pipirus» arba nupek ką, tai daug geriau seksis ir niekas pas daktarą nerius tave.

— Aš, Povyly, persitikrinau, kad socialistai nėra geresni nei už kunigus, kurie plėšia po \$25 už šiubą bei \$5 už krikštą; negeresni jie nei už kitus išnaudotojus, ponus. Aiškiai matom, kad socialistų skelbiamoji lygybė ir teisybė — tai visa eilė gerų žadėjimų, — tai veidmainystė, grynas melas. Nuo pačių socialistų dasižinojau, kad daug socialistų yra ponų, o ne darbininkų, kaip tai: daktarų, advokatų, visokių biznierių, «bukkyperijų», bosų, «supredentų», net fabrikantų! O kur da visoki rajai, kurie, apart plunksnos rankoje laikymo bel kalbėjimo, nieko daugiau nedirba. Jie gražiai moka nurodinėti darbininkų blogą padėjimą, kad net aš pats verkiau... Vadovauja straikais, bet patis tai gal nežinotų, už katro galo paimti pikę ar kuji. Jų yra tokių bagotų, kad mes, nei tris amžius gyvendami, niek neuždirbtume... Ir dagi tie, ponai yra socialistai... Jūs stato kandidatais į visokius valdiškus urėdus. Ar ne tiesa, Povyly?

— Taip, tiesa. O ar da turi ką sakyti?

— Žinoma, kad turiu, daug ką da turiu sakyti. Liksi sukritikuotas. Eisi su sarmata, kaip su telikuu, šalin, Povyly.

— Kalbėk, dėde.

— Jūs, ciclikai, taip pulkiai nupasakojate, kad net ašaras ištraukiate, kaip darbininkai yra engiami, kaip jie yra skriaudžiami «gerai apmokamų kapitalistų pataiknu, perdėtinu, bosų ir tt., kuriuos vadinatė «suninkais»; bet patis neatsakote jais buti; šimtus perkunų siunčiate ant fabrikantų, kad tie baisiai išnaudoja darbininkus, patis nieko nedirba, o tik eikvoja darbininkų rankomis sutvertą turtą arba pelną; šaukiate, kad reikia atimti iš jų fabrikas, geležkelius ir kitus biznius ir atiduoti darbininkų rankas, o patis nenorite to padaryti. Ar atidavė nors vienas iš viso pasaulio socialistų savo turtą ir biznį darbininkams?

— Ne, dėde. Ar jau viskas! — Da ne. Jūs sakote, kad neturi but nenaudingų žmonių, o visi turi dirbti, o patis nenorite dirbt naudingo darbo. Socialistai daktarai, advokatai, rašytojai, kalbėtojai, apgavikai-agentai, vertelgos ar kitoki «džentelmonai» neina į kasyklas ar fabrikas dirbti, bet pasilieka savo šiltose vietelėse, o darbininkai turi uždirbti duoną ir jiems. Žodžiu sakant, ir socialistai tik apie save rupinasi, bet ne apie darbininkus. Jie godrus, kaip vilkai. Žino, kaip prisigerinti prie mūsų, vargšų nemokytų darbininkų. Štai ir tu: pamatei, kad aš jau supykęs ir gali buti riestai, tai sumislįjai, kad reikia pripažinti ir mane už žmogų su «gerais norais», kad tuomi užbovyti tamsų darbininką, kada jis įpykime.

— Tas tiesa, dėde, kad mes mokame prieti prie žmonių, turinčių įvairius papročius, prietarus ir budus. Mes atkreipiame į save atidą tukstantinių minų; sutraukiame jas prie savęs ir sušvelniname jų šiurkščius, neišlavintus jausmus bel užinteresuojame gyvenimu jų neveiklų buką protą, nors i mūs dažnai ir žvairuoja tie žmonės.

— Užtai, bjaurybės, jums gerai turėti darbininkų rankomis pagamintus šiltes vieteles, nes gerai mokate veidmainiauti.

— Matau, kad dėde jau visus «pipirus» ant socialistų išpyle. Dabar pasikalbėjau atidžiai, kokių klaidų pridirbai savo kalboj.

— Jėzus-Marija, tai tu da nesijauti sukritikuotu!

— Juokinga tavo «kritika»; tu norėtum, kad socialistai amatninkai, kalbėtojai, rašytojai, daktarai, profesoriai ir kitoki protiški darbininkai ir profesionaliai pamestų savo protiškaį darbą ir eitų prie paprasto fiziško? Taip! O kas būtų, kad tie tavo išskaityti «ponai» nueitų į kasyklas ar fabrikas, pagal tavo norą? Ar tu ir tau panašus galėtumėt užimti bent vieną iš tavo išskaitytų «šiltų vietelių»?

— Mat, aš nemokytas!

— Taigi ir nereikalauk, kad jie eitų į tavo darbą, jei negali jų darbo atlikti. Protiškas darbas taipgi reikalingas gyvenime, priegtam ne žėdnas jį gali atlikt.

— Bet bosais visviena socialistai neturėtų buti. Juk dviem ponam sykiu negalima tarnauti. Girdėjau kalbant: «Mano bosas socialistas, o darbininkus spaudžia kaip pasūtę». Ar tai neveidmainystė? Persistato užtarę, o ištikrųj toks-pat kaip ir visi.

— Jeigu socialistas ir pametų buvęs tavo bosu, tai tu neliktum liuosas, be bosu. Butų patastytas kitas jo vieton, kuris tave ir vėl spautų. Jeigu socialistas lieka fabrikoje prižiūrėtoju, tai tas da nereiškia, kad toj fabrikoj įvyko socialistiška tvarka ir galima jai socialistizmas praktikuoti. Fabrikoje nebus socialistiškios tvarkos tol, kol visa draugija nebus socialistiškai rėdoma. Jeigu socialistas eina į fabriką dirbt, tai tik tam, kad sau pagyvenimą padaryt, kaip tą daro ir kiekvienas. Ir socialistas jokiū būdu neįvyks jau dėdo, jeigu socialistai bosai, superintendantai, fabrikantai, advokatai ir t.p. pames savo darbus. Socialistizmas įvyks tik tada, kada didžiama darbininkų bus prie to prisirengusi. Ir socialistai «ponai», lygtai kaip ir paprasti socialistai, rengia darbininkus prie socializmo. Visi darbininkų vargai ir skriaudos yra valsiu dabantinės sistemos. Nėra nei vieno žmogaus, kuris būtų kaltu tame. Kalta tik sistema. Dėdo reikia naikinti pačią sistemą — paimti visuoemenės nuosavybėn tuos daiktus, be kurių negali žmonės pasidaryti gyvenimo reikmenų, t.y. fabrikas, geležkelius, žemę, gamtos turkus, visus darbo ir susineimų rankius. Sistemą gi įvykdyti gyvenimui bus galima tada, kada darbininkų didžiama tą supras ir išsirikns valdžią bel įstatymdarius socialistus. Dabar socialistai nepraktikuoją socializmo, nes tai negalima. Ir jie anaipol neveidmainiauja, kritikuodami senąją sistemą ir skelbdami socializmą. D. J. K'inga.

Už ką šįmet darbininkai balsuos?

Se metai šios šalies gyvenotojams yra svarbūs tuom, jog šį rudenį jie rinks netik savo miestų ir valstijų valdininkus, bet ir visos šalies vyriausią valdininką—prezidentą. Šįmet įvyko žymios permainingos politikos, dėlto reiktų ir darbininkams atkreipti į šįmetinę politiką ypatingą atidą, reiktų jau šios šalies darbininkams pastatyti visas savo pajegas, kad parodyt anom sutrunėjusioms pasenusioms kapitalistų partijoms, jog jau jos atgyveno savo amžių ir turi užleisti vietą naujos gaidynės partijai, žmonių partijai, t. y. Socialistų partijai; reiktų šios šalies darbininkams šį rudenį padėti šalį savo nekurios mažiau svarbius reikalus ir stengtis vieną kartą į ketverius metus gavyt progą, parodyt žmonių skriaudėjams, kad jau jie neilgai ponaus, kad jau šiandien darbininkai—tai ne tie, ką buvo keli šimtai ar keli dešimtai metų atgal, kad jau darbininkai nors vėlai, bet viegi prabudo iš to nelemto savo snaudulio, ir reiktų balsuoti už savo kliasos žmones, už savo reikalų apgynėjus ir kartų už viseto pasaulio darbininkų ir visų nuskriaustųjų ir paniekintųjų užtaryjus—už socialistus. Bet ar šios šalies darbininkai bus ant tiek subrendę, ant tiek apsišvietę, kad balsuot už savo buvį gerintojus? Tai klausimas, kuris ne vienam rupi ir kuri darbininkai išrūši šį rudenį.

Bet, kiek galima spręst, aplamai žiurint į visą šįmetinę kampaniją, į nepaprastą senųjų partijų plėšymą, ištvirkelių ir senų plėškų ir politikierių šuonybes (kurias jie patįs vienas prieš kitą išvelka), į žmonių gerą upą, į socialistų taktišką darbavimą ir į praeitų metų socialistų pasisekimus,—į tą visą žiurint galima spręst, kad šįmetiniai rinkimai nustebs netik darbininkų priešas, bet ir pačius darbininkus. Republikonų partija skilo į dvi dali. Iš jos šalininkų susitvėrė didelė „progresistų“ partija. Iš kito tarp judviečių didi vaidai, vieni kitų derimai. Abiejų skilusios partijos dalių politikieriai iškėlė į aikštę vieni kitų bjauriausias šalybes, suktybes, pasipirkimus ir tt., iš ko žmonės pamato jų pasibjaurėtinius darbus, ypatingai, tokių žymių valdininkų, kaip prezidentų, senatorių, kongresmanų, gubernatorių ir kt.

Visgi republikonų ir „progresistų“ partijoms tas nelabai eina ant sveikatos, nes doras žmogus už tokius morališkus bankrutus jokiū būdu nebusuos, kad jie ir jo partijos butų. Antra, perilgas republikonų valdymas su didžiu gyvenimo pabrangimu žmonėms gana igriso. O darbininkų daugelis nusivylė kapitalistiškoms partijoms.

Da žmonės neužmiršo Glevlando demokrato viešpatavimo. Prie to pono buvo susiparalizavusi visa šalis, o antra, dabartinis demokratų kandidatas Wilsonas yra didelis priešas ateiviu, ir ateiviai, atėjus rinkimams, tinkamai atidėkavos jam. Kad taip bus, tai nėra nei mažiausias abėjonas, nes da prieš jo nominaciją lenkai, vokiečiai ir kt. ateiviai siuntė į Baltimore demokr. konvenciją protestus

prieš Wilsoną. Už ką gi šįmet šios šalies darbininkai balsuos? Gal už blaivininkus (Prohibition)? Gal už liaudininkus (Populist)? O gal už darbo partiją (Labor party)? Tos partijos yra mažos, nieku neatsižymėjusios, tarpe šios šalies gyventojų neturi jokios didesnės įtekės, ir žmonės už jas labai—labai mažai tebusuos. Galų galę liekasi tik Socialistų partija, kuriai šįmet yra gera progą nustebsint visą šalį. Ir suprantama, už Socialistų partiją bus daug daugiau balsų, negu pirmiau kada, ir daug daugiau, negu didžiama mano. Didžios senos partijos, mat, daugiau negali aprūpint dirbančios liaudies gyvenimo reikalus, todėl jos turi pult žemyn.

Tai va dėlko šįmet Amerikos darbininkams yra labai svarbūs metai ir va dėlko reikia pridurt didelę svarbą šįmetiniams rinkimams. Turim patįs butinai balsuoti ir kitus ragint, kad, atėjus balsavimo dienai, nepraziopsotų kur smuklę, priealaus ar prie kazyrų ir kad nebusuotų už darbininkų kliasos priešus. Ypatingai norėčiau atkreipti atidą tų lietuvių balsuotojų, kurie yra klaidinami lietuviškų „tautiečių“, agituojančių prieš socialistus.

Lietuvy darbininke, paklausk savo tokio tautiečio, už ką balsuot; jeigu socialistai negerai. Juk lietuvių partijos nėra. Tave tautietis suvadžioja, liepdamas nebusuoti už socialistus. Reiškia, jis tau liepia balsuoti už kapitalistų partijas, kurios yra tavo ir visų darbo žmonių aršiausi priešai. Parodymūi, kad taip yra, aš paimsiu už pavyzdį So. Bostono demokratų valdžią. Lietuviams prie tų demokratų nuo senų laikų airiai demokratai buvo galvas, atima laikrodėlius, pinigų, alaus išvaiztojams atima alų, o jei pasipriešina, tai gauna apdaužyt, o paskui airių demokratų teismas, vieton nubausti kaltą airį demokratą, da nuskriaustą lietuvių nubaudžia, o airį išteisinga. Socialistų gi partija reikalauja lygios teisybės visoms tautoms, visų tautų darbininkams, Socialistų partija užtaria nuskriaustuosius.

Lietuviai darbininkai piliečiai, atminkit, jog šįmet yra nepaprasti metai, kad šįmet visos šalies susipratę darbininkai balsuos už socialistų kandidatus Debsą ir Seidelį. Męs ypatingai iš praeitų metų gavom gerą patyrimą ir skaudžias lekcijas, męs matėm, kaip demokratai ir republikonai valdininkai elgėsi su mūsų broliais darbininkais Lawrence'j, Lowellyj, New Bedford, Pennsylvanijoj, Coloradoj ir tt., ir tt.; užtariai egi ant visos męs parodykim tiems demokratams, republikonams ir „progresistams“, kad jie jau pertoli nuėjo, kad jau išsisėmė ir mūsų kantrybė, kad jau ir męs pažinom, jog jie yra vilkai avies kailyje. Todėl vardan savo gerovės, vardan savo šeimynų gerovės ir vardan visos žmonijos gerovės — atiduokim savo balsus už Soc. partiją, už Debsą ir Seidelį.

J. P. Raulinaitis.
Kapitalizmas sako: Visi prieš vieną, vienas prieš visus. Tavo gerovė skriaudoje kitų.
Socializmas sako: Visi už vieną, vienas už visus. Ir tame bus visų laimė. D. J. Klinga.

Mūsų užduotis.

Socialistų partija gyvuoja ne vien tik tam, kad kritikuot senasias, kapitalistiškas partijas; Socialistų partija nėra vien tik tam, kad tuo tarpu palengvint darbininkams gyvenimą arba ant tulo laiko prašalint kokį ten negerumą. Socialistų partijos pamatinis tikslas yra iš pat pamatų permainty šiandieninį surėdymą.

Pas sergantį žmogų yra paviršutiniai ligos apsišėkimai, nurodymai, kad jis ta ar ta liga serga. Apgavingas gydytojas duos ligoniui vaistus, kurie ant trumpo laiko prašalins tuos paviršutinius apsišėkimus, o pati liga eis sau pirmyn; paskui ji išduos kitiškus paviršutinius apsišėkimus, ir apgavingas daktaras vėl duos vaistų, kurie tik užkovoja, bet negydo ligą. Moksliškas gi, sąžiningas daktaras, pradėdamas gydyt ligonį, pirmų—pirmiausiai stengiasi sužinot, kas yra priežastis tų paviršutinių apsišėkimų, kokia yra pamatinė ligos priežastis. Kai toks daktaras suseks ligos priežastį, jis taip gydys, kad prašalint tąją priežastį. Nes jis žino, jog paviršutiniai ligos apsišėkimai patįs išnyks, kada bus panaikinta jų priežastis. Taigi teisingas daktaras gydo povaliai ir, rodos, netaip tiesiog, bet tai yra vienatinis geras kelias išgydymui.

Senosios kapitalistiškos partijos ir naujosios visokių reformų partijos—tai apgavimų daktarai, kurie negerumus mūsų draugijoje tik paviršutiniai apšalino. Tuom pritraukia žmones ir vis išnauso ir išnauso juos išnaudoja, kaip kad visokie „estetbuklingi“ daktarai, „klinikos“, „medikališki“ institutai—lengvatikį ligonį.

Socialistų partija eina keliu moksliško, teisingo daktaro. Ji nežada reformomis prašalint visą piktą Socialistai neketina smulkiomis reformėlėmis panaikint tokius blogumas, kaip darbininkų skurdas, kapitalistų galybė ir ištvirkimas, bedarbė ir t. p. Męs, socialistai, žinome, kad tie daiktai yra tiktai drauginės ligos apsišėkimai, tiktai jos pasekmės. Męs svarbiausia ir pasišvenčiame, kad išaiškint priežastį, kuri iššaukia tuos apsišėkimus, tas pasekmes, idant tikrai galėtume išgydyt drauginę ligą.

Iš visų pusių nepasiganėdinimas. Žmonės jaučia, kad jiems gyvent sunku, bet sykiu jaučia, kad neturėtų taip būti. Iš kitos pusės, daroma šimtai įvairių—įvairiausių planų, kad biskį pagerint dalykų stovį. Jokių, tačiau, žmonėms pagaidaujamų pasekmių nėra.

Ateina socialistas pas tuos nepasiganėdinusius žmones ir sako:

Nei vienas žmogus negali būti tikrai laisvas, pakol kitas žmogus kontroliuoja jo darbą. Męs negalim but laisvi, pakol męs turėsim kitų prašyt, kad teiktų duot mūsų darbą. Gražūs žodžiai apie laisvę—tai niekai, jeigu mūsų gyvenimas, mūsų duona priguli nuo kitų, ekonomiškai galingsenių už mus. Įsitėmykite šį didelį faktą: ekonomiškai medžiagiškas klausimas yra pamatu, yra priežastis visų politiškų klausimų. Jei gu šiandien yra pas mus žmo-

nės, turintieji galybę duot ar neduot mums darbą arba paliept, kad turim dirbt tokiose sąlygose, kokias jie mums duoda—tai tie galingieji žmonės turi ant mūsų tokią didelę valią, taip labai gali mus spaust, kaip kitąsyk ponai baudžiauninkus ar vergus.

Tokį surėdymą, kur darbininkai yra vergais savo darbdavių, užgria visi apat socialistų. Socialistai sako, kad taip buti neturi, kad galima ir reikia išglaut tokį surėdymą.

Darbas išdirba visą turtą—kiekvieną duonos bakoną, kiekvieną audeklo mastą, kiekvieną anglių kibirą, kiekvieną naudingą daiktą, kurį męs skaitome už turtą. Tas visa yra žmonių darbo vaisius; tačiau visą tą žmonės padirba, vartodami ne savo, bet darbdavių įrankius, prie kurių darbdaviai darbininkus pasamdo. Darbininkas šiandieninėj išdirbystėj—tai tik dalis mašinos, gaminančios turtą darbdaviui kapitalistui, kuris pats nedirba.

Pirma negu atsirado didžiosios mašinos, žmonės vartojo paprastus įrankius padarymūi visokių daiktų. Kadangi tie įrankiai buvo paprasti ir pigūs, tai darbininkai buvo sykiu ir savo įrankių savininkai ir todėl galėjo dirbt savistoviai.

Dabar mašinos ir kitoki įrankiai yra dideli, išsitobulinę, brangūs. Jų atskiri darbininkai negali patis turėti ir viseto yra dirbt pas tuos, kurie turi tokius brangius įrankius.

Socialistai priešinasi privatiškai darbo mašinerijos bei įrankių nuosavybei todėl, kad, iš priežasties tos nuosavybės, darbininkai tur buti beturėbės alginiais darbininkais, ir dėlto, kad tokią nuosavybę padalina draugiją į dvi kliasas—kliasą, kuri turi nuosavybę, bet nedirba, ir kliasą, kuri neturi nuosavybės, bet priversta dirbt. Prie tokio surėdymo darbininkai gali ar negali gaut darbą, žiurint į tai, ar darbdaviai jiems duoda ar neduoda progą dirbt.

Darbininkas turi gaut darbą arba badu mirt; jis negali laukt. Kapitalistas gi gali laukti, jis gali gyvent, nors jo visos dirbtuvės stovetų tula laiką be darbo.

Darbininkui už darbą kapitalistas tik tiek užmoka, kad galėtų ir ant toliaus palaikyti savo gyvastį ir dirbt, t. y. apie vieną ketvirtadalį to, ką darbininkas nudirba. Iškusieji tris ketvirtdalius eina kapitalistui į kišeniu, kaip po pridedamoji vertybė, kaip pelnas.

Yra daugybė darbininkų be darbo. Per tai darbdaviai gali dirbantiems nupiginti užmokestį, kad ne, tai bedarbibus ir jų vietą pastatyti. Darbininkų kliasoj lenktynės už darbą eina vis aštryn; darbininkų kliasos eina vis didyn. Kapitalistų kliasoj lenktynės vis mažinasi. Tvirtesnieji kapitalistai susitveria į trustus. Menkes neįje turi nykt. Kapitalistų kliasos mažėja, bet dideliai tvirtyn eina. Vidurinė kliasos silpnėja.

Socialistų partijos užduotis yra išlavinti ir išauklėti darbininkus, taip kad jie galėtų išplėst valdančią kliasą politiską ir industriską (pramonijinę) galybę ir kad tą galybę panaudotų visų žmonių gerovei.

Tomas G.

C. Droit.

De Leon.

„Bepartiviškieji“.

SLA. serga neišgydoma liga—tai džiova, kuri baigia pudyti jo plaučius. Tautiškieji „daktarai“, nenorėdami nugązdlintie ligoni, da bando šaukti, kad nėra pavojinga liga, buk tik socialistai tą išmislė, ant kurių smarkiai ir užsi-poila. Socialistai (suprantama, nevisi) bando da kritikuoti SLA. vadovus, bando darodinėti, jog jie patįs ji griaua, ir reikalauja, kad butų jis „bepartiviškas“. Tautiečiai, iš savo pusės, vėl spardosi. Taip laikas bėga ir SLA. sveikata vis eina blogyn ir blogyn.

Aš čia nesistebiu iš tautiečių, kurie jau ruošia grabą Susiv., bet man labai nuostabu iš socialistų, kurie nori, kad Susiv. butų „bepartiviškas“. Bepartiviška draugija gali buti tik ta, kuri nedalyvauja politikoj nei per nago judimą, o vien tik užsima pašalpa. Susiv.—gi netik ką yra pašalpinė draugija, bet ir politiska. O jeigu ji yra politiska, tai kokia gi gali buti kalba apie „bepartiviškumą“? Ar-gi galima bepartiviškai dalyvauti visokiems elementams sykiu? Apie tai kiekvienas marksistas pasakys, jog ne. Tiesa, dalyvauja pa-našiose draugijose bepartiviškai tik iki tol, pakol žmonės mažai suprantą, pakol jie žino tik pirmėivius ir atžagareivius. Bet kuomet išmalšo jau daugiau suprantančių, tuomet turi buti partiviškumas. Mums, marksistams, negalima dalyvauti „bepartiviškai“, męs visur ir visada privalome savo partijos—tarptautiškojo socializmo—programą statyti ir nuo jo neatsitraukti nei neužsileisti.

Vokietijos Socialistdemokratų partija net mokyklas ir mokslo pripažino už partivišką ir pradėjo savas mokslo įstaigas steigti; nors, rodosi, aritmetika ir geografija gali buti ir bepartiviškos, vienok Vokietijos s. d. vadovai ir tą pripažino už partivišką. 1911 metais A. Bebelis socialistdemokratų suvažiavime pasakė: „Jau toks politiškas įstatymas, kad ten, kur dalyvauja įvairių pažiūrų žmonės, socialistai visuomet pralaimės, jeigu jie ten dalyvaus“. Suprantama, Bebelis ta pasakė su tuo tikslu, kad kiekvienas socialistas turi skelbtį tokiose draugijose partiviškumą, turi kelti kliasinį susi-pratimą ir t. p. Tie elementai, kurie priešingi socializmui, kurie nori veikti „bepartiviškai“, bet visgi tautiška, tuojaus stovį kovą visosocialistams. Kuomet-gi prasideda kokioj-nors draugijoj kova, tuomet ta draugija turi nykti. „Bepartiviškai“ gali sugyventi tik anarchistai, nes jie nepripažįsta jokios valdžios, jokių įstatų. Męs gi, socialistai, turime savo programą, turime savo discipliną ir net da aštrią, kuri mums nepavelja dalyvauti politiškos draugijose „bepartiviškai“.

Taigi šauksmai pp. Račauskų, Strimaicū ir kompanijos yra visai tušti, kad męs nedalyvaujame Susiv. arba kad ji griauame. Mūsų šėnčiausia pareiga yra visos politiškos draugijos, kurios tik yra priešingos socializmo programai, naikinti iš visų pajėgų ir tvirti vieną plačią darbininkų organizaciją ant socialistiškos platformos. Todėl jųs, tautiečiai, visai be reikalo šaukiate mus ir pagelbą.

Taipgi yra tuščias ir labai klaidingas obalsis tų socialistų, kurie priguli prie Susiv. ir reikalauja, kad jis butų bepartiviškas. Bet da pas mus daug atsiranda socialistų, kurie nori veikti „bepartiviškai“.

Dabar gal daugelis iš socialistų paklaus: kas daryt su Susiv.? Atsakymas aiškus: kur tik socialistas nedalyvautų, visur privalo kovoti už partiviškumą, t. y. socialistišką platformą. Reiškia, turi buti atidengta kova ir prieš Susiv. Bet jeigu ta kova jokios naudos neatneša, tuomet socialisto priederė visai neprigulėti prie tokios draugijos.

Gal daugelis pasakys, kad galima pinigų, per tiek metų imokėtų. Tas tiesa. Bet reikia atsiminti, kad tarptautiskam socialistų progrome

pasakyta, jog nepripažinti jokių kitų organizacijų, išskiriant socialistiškųjų.

Lai darbuojasi ir dalyvauja bepartiviškose draugystėse visokie „bogojiskatellai“ (dievų įleškotojai), bet ne socialistai. Aš čia paėmlau tik pavyzdį iš Susiv., bet Amerikos yra labai daug socialistų ir net vadovų, kurie tvėria „politiškas bepartiviškas“ draugijas.

V. Paukštys.

Galutinis kliasų kovos tikslas.

(Iš Anton Pannekoek).

Tokios tai yra darbo ypatybės globoje kapitalo, nežiurint, ar męs dabar uždirbame daugiau ar mažiau. Net ir gerian apmokami darbininkai jaučiasi, kad jie yra taippat dalė iš išnaudojamų. Jie jaučiasi, kad jų tarnystė yra vien tam, kad gaminti pelną. Dėlei ve šitos priežasties kapitalistiškoji sistema, nežiurint, kaip ji butų pataisyta, negali užganėdinti darbo žmonių, ir ji turi buti visiškai permaintyta.

Kaip greit darbininkai paklaus savękoks išdirbystės pavidailas turi, buti įvestas vieton atgyvenusio kapitalizmo, tuojaus iš savo minties išmes grįžimą prie mažosios pramonijos ir išdirbystės.

Pirmiausia todėl, kad mažoji išdirbystė yra negalima. Dagi jel ir butų galima sudraskyti visas mašinas ir sugriauti didesles fabrikas, senoji talkioji maža išdirbystė visvien negalima įmų galvas skverblasi mokslas, nuolatiniai patyrimai ir kelių metų išradimai, suteikiant mums galę padaryti naujas mašinas. Ir nepaisant tvirtiausių legališkių uždraudimų, nauja, didelė išdirbystė turės pasikelti. Dideli ir tvirti išdirbystės įrankiai, paremti ant šiandieninio išdirbystės pavidailo, nėra išnaikinami, tai yra dalykai, persveriantį mūsų spēką.

Neigi tas reikalinga. Didžioji išdirbystė padidino darbo išnaudojimą, ji suteikė mums galę padaryti nesuskaitomas daugybes reikmenų, pridėjus prie jos vien mažą dalę darbo; ji padarė daug dalykų prieinamais net biednlausėms iš mūsų, ku seniaus ir turtuoliai negalėjo naudotis. Tai yra laipsniškai pasikėlusis kultura. Sugrįžimas prie mažosios išdirbystės reikštų sugrįžimą prie barbarizmo.

Vienatinis budas, kuriuo galima padaryti galį išnaudojimi didžiūmos žmonių, o nešimui visokių pakakinimų saujelei tam tikrų parinktuju, tai perėmimas išdirbystės įrankių iš privatiškų ir visuomenės rankas. Didžiosios mašinos jau negali buti savasčia viešpnyčių ypatų, kaip kad kitkart mažejie, netobuli įrankiai buvo. Mažosios išdirbystės laikuose kiekvienas galėjo buti savininku karučio arba kujo, bet jau negali buti savininku geležkelio lokomotivo arba didžiojo garinio inžino. Mums, vienok, reikalinga lokomotivai, geležkeliai ir inžinai, tad męs juos privalome ir vartoti bendrai.

Didžioji, visuomeniška išdirbystė, kokios męs geidžiame, nėra tai mūsų išradimas. Socialistas nėra kokia—ten dideliai išmintinga užmačia; neigi jis yra darbu koki—ten angštai išsivysčiusių amegenų. Socialistizmas yra laipsnis pakilime draugijos, busiantis po kapitalizmui. Mūsų galutinasai tikslas paeina iš aiškių faktų vystymesi kapitalizmo.

Kapitalizmas šiandien nėra tokiu, koku jis buvo. Pirmiau kapitalistai lenktynavimo (konkurencijos) lauke smaugėsi vienas kitą, kiek jie įstengė. Tas, kurs parpuolė ant žemės, ten ir pasiliko, o galingųjų skaičius mažinosi ir mažinosi. Bet kad jų skaičius pasidarė jau gana mažas, jie pradėjo susiprasti, jog visai neprotin-ga yra tarp savęs lenktyniuoti, nes sa tas savina jujų pelną, numušą išdirbinių kainas, o nauda iš to tik reikmenų suvartotojams. Tad kiekvienas kapitalistas bando padidinti savo pelną, ve isteiginėjant geresnius budus išdirbimui, kad

tuomi sumažinti savo tavorų ka- nas, bet organizuojanties su tikslu, kad palaikyti augštas kainas. Ši nauja tapimo turčium evangelija galima ten, kur raudasi tik keli kapitalistai ant scenos. Jokia panašioji organizacija negali egzistuoti ten kur yra šimtai karės vietos, ir prie to da kiekvienas skirtingai savo reikalus svarsto.

Susivienijimas vieton lenktynia vimo! Šis ve yra obalsis naujojo kapitalizmo.

Iškart šitie sąryšiai esti liuosi ir tik laikinai; jie prasideda tam tikro sutartyje apie kainas. Tačiau, nepaisant šitų sąryšių, pavieniai kapitalistai stengiasi, kur tik gali, išgriebti sau daugiau už kitus pelno, nors tas suardytų ir patį sąryšį. Bet kad vienodumas kainų ir sąryšis yra visų labul, tad naujos ir tvirtesnės susivienijimo formos reikalingos: savininkai išdirbystę įrankių pradeda spiestiesi į įvairius sindikatus, pasklaugę į trustus, kur savininkas nieko viens negali spręsti net apie savą dirbtuvę. Visos dirbtuvės priklauso trustui ir jame gaspadoriauja tam tikrai išrinkti direktoriai. Buvevė fabrikos savininkas dabar yra tik trusto akcionierium (šerinin- ku). Šis trustas, su mažu išėmi- mu, tampa monopolium visos šalies reikmenų, kuriuos jis išdirba. (Monopolis reiškia, kad kas-nors apkalbamas yra vienoje rankose. Vert.)

Jei palyginsime naująjį kapitalizmo forma su jo senąja forma, tai pamatysime, kad laisvasis lenkty- niavimas, kaipo techniškojo pro- greso dalis, savo gyvenimą jau baig- gia; vienok toji techniškojo pro- greso dalis da neviską užbaigė. Ties- a, kad didžioji išdirbystė prarijo mažąją, tačiau tas įvyko tik po tam tikra administracija ir tik fa- brikos viduj. Išlauk fabrikos da vis radosi tas pats chaosas-betvar- kė. Ir tai buvo tik didieji syndi- kantai ir trustai, kurie surankiojo skeveldras į vieną išdirbystę ir su- taupė daug išlaidų ir spēkų; tuo pat laiku trustas gali ir viską re- guliuoti ir išdirbti tiek reikmeniu, kiek tik suvartotojai reikalauja.

Toksai puikus sutaisyimas, vie- nok, tarnauja vien tam, kad kuo labiau išnaudoti dirbančiąją lian- di, kad nešti kuo didžiausią pelną visokiems didiesiems milijonier- riams. Kapitalistiškos sistemos supuvimas galima geriausia paste bėti dabartiname kapitalizme, kur vaisiai viso išdirbystės progreso pa- tenka į keliatą rankų.

Apart trustų yra da viena forma kapitalizmo vystymesi, parodanti jo naująjį siekį. Tą galime geriaus- ia patėmyti reguliavime geležke- lių, krasos, vandens, žibalo ir elek- tros. Šios išdirbystės privatiško- se kapitalistų rankose turi pavida- lą monopolio, monopolio po ap- sauga valstybinių tiesų. Perve- dant tokias, mums būtina reika- lingas išdirbystės atskiroms ypa- toms, valstija pastato tam tikrus reikalavimus, kaip ve, dalies pelno ect. Kuomet korporacija, kurios savasčia toks monopolis yra, iš- traukia iš to gerą pelną, tad su- vartotojai reikalauja, kad toji iš- dirbystė turėtų but savasčia val- stybės, taip kad būtų galima nu- mažinti kainas ar mokestis. De- mokratiškoje šalyse, kur nėra tvir- to socialistiško judėjimo, reikala- vima valstybinės savasties stato vidurinės kliasos vyrui, atstovau- janti suvartotojus, nesa juos mo- nopolis daugiausia išnaudoja. Vi- darinė kliasos tokioje šalyse labai tankiai sutinka su valstybine arba miesto nuosavybe. Kai-kuriose dalykuose reikalinga net pačiai valdžiai valstybinė savastis. Tėm- kit į Vokietiją: ten buvo valdžiai ant sveikatos paversti geležkelius valdžios nuosavybe—ir ji tai pada- rė.

Sitokia išdirbystės forma labai tankiai yra vadinama valstybiniu socialistizmu. Jog tas nieko bendro su socialistizmu neturi, tai galima pastebėti fakte, kad tokią formą galima pavadinti ir valstybiniu ka- pitalizmu. Tai yra tam-tikras dvy- lytlis (hermafroditė) galvalas. Jis skiriasi nuo tikrojo kapitalizmo: iš to atžvilgio, kad žmonai tam tikras vyrųskaidius atstovauja žmones po-

litiškai ir yra užveidomis visų ar bent tulų reikalų. Prie val- tybinės ar miesto savasties val- stybės ar miestas yra tikroju darbdaviu.

Čia išdirbystę galima regu- liuoti sulig reikalavimu. Iš tos priezasties mes savo propagan- doje gana tankiai, pavyzdin, nurodome, kaip lengvai galima išdirbystę reguliuoti.

Iš antros gi pusės, valstybinė savastis yra kapitalizmo giminė, nes ji taip-pat paremta ant žmo- nių išnaudojimo. Tie, kurie dirba valstybės išdirbystėj, yra lygiai išnaudojami; iš jų darbo lygiai sunkiama pelnas; da bis- kį geresnis darbininkų padėji- mas demokratiškoje šalyse; mo- narchiškose gi šalyse jie yra tie siog vergais.

Stai kodėl mūsų priešai patįs save apsvyilia, kuomet jie ban- do įpasakoti, kad valstybinė sa- vastis yra socialistizmu. Socialist- mas toli nuo to; mes tatau šne- kame apie valstybinę savastį vien dėl pavyzdžio, kaip pana- šiai galima sutvarkyt išdirbystę. Nors valstybinė savastis nėra socialistizmu, bet jau ji skiriasi ir nuo tikrojo kapitalizmo. Tai yra laipsnis pakilimo į nauja, augštesnę ir truputi geresnę iš- dirbystės formą.

Čia da galima įdėti, neapsi- lenkiant su teisybe, kad tulos išdirbystės pačiam techniškame plėtojimesi yra palinkusios prie valstybinio išnaudojimo, didžiu- ma, vienok, labiau tinka trauki- mui pelno į privatiškų ypatų kišenius. Ir tas yra tiesa, bent buvo tiesa, kad nauji dalykai vyksta patįs, be keno-nors apie juos planavimo. Ne socialistai, bet įvairūs buržuazijos at- stovai Amerikoje pradėjo šaukti, kad valstybė turi kon- troluoti trustus. Tiesa, kad nieko panašaus da neįvyko, bet jau pats reikalavimas parodo, kad tos išdirbystės, kurios buvo laikomos, kaipo nepaveržiamas dalykas iš vienučių ypatų,—yra prinokusios valstybinei savas- čiai. Vystymasis šių išdirbys- čių į privatiškų monopolius padarė galimu ir valstybinį monopolį.

Tik trustuose ir valstybiniam monopolij mes galime matyti tikslą dabartinio kapitalistiško vystymosi. Jie parodo, kad ideališkasai socialistizmas neat- vaziavo pas mus iš dangaus, nei- gi monopoliai gimė keno-nors smegenyse. Tą viską prirėngė gyvenimas. Išdirbystės vysty- masis parodo, kad ji plauktie plaukia į monopolius, esančius rankose kelių milijonierių. Sie- gi vartoja savo galę, kad išnau- doti žmones ant kiekvieno žing- snio.

Paversti monopolius savasčia visuomenės, kad tuomi panai- kinti išnaudojimą, turi buti tik- sloji revoliucijinės darbininkų kliasos.

Bet tas nereiškia monopolius paimti valstybinėn savastin. Mūsų dabartinė valstybė neatsto- vauja žmonių; ji atstovauja vien prispaudėjų kliasą. Trustų di- džiunai jau gatavai padarė ne- galimus valstybei kontroliuoti trustus, nesa jie kontroliuoja valstybę. Kad permaintyti eko- nomiškąjį savo padėjimą, dar- bininkai turi užgrėbti valdišką- jį spēką. Ir tik kada darbinin- kai bus pergalėtojai politikoje, jie galės nušluoti kapitalizmą, o juo vieton įsteigti socialistizmą.

Alena Kuršaitė.

Konferencija Rusijos Socijal demokratų Darbininkų Partijos.

Pavasarij «bolševikai» (dides- nėji dalis R. S. D. R. Partijos) sušaukė konferenciją iš draugų, prisidedančių prie bolševikų šak- ks; draugų neprigulinčių prie bolševikų neįsileido. Ne- žiurint tokio vienpusiško susi- rinkimo, — vistiek jie apskel- bė savo konferenciją už visos Rusijos socijal-demokratų kon- ferencija.

Žinomas dalykas, tos konfe- rencijos nepripažino kitų srovių rusai socialistai, kaip ir kitų tautų socijaldemokratų orga- nizacijos, priguliančios prie RS DRP. (Rusų Socijaldemokra- tų Darbininkų Partijos), beveik ir visos tos soc. organizacijos, kurios nebuvo daleistos į bolše- vikų konferenciją. Tat šitos soc. organizacijos sušaukė rug- pjutį savo konferenciją, kurioj dalyvavo ir užprašytas atstovas nuo Lietuvos Socijaldemokra- tų Partijos. Šioj konferen- cijoje ėmė dalyvumą lietuviai, bundiečiai, kaukaziečiai, Rusi- jos devynių miestų soc. organiz- acijos ir svečiai nuo Lenkų Soc Partijos kairiojo sparno ir soci- jaldemokratiškų laikraščių de- legatai.

Svarbiausi konferencijos dar- bai — tai suvienijimas visų Ru- sijos socijaldemokratų ir ap- kalbėjimas rinkimų į V Dumą.

Iš delegatų atskaitų paaiškė- jo, jog visur auga socijalde- mokratų grupos ir kur-nėkur pradeda risti į organizacijas. Visuose darbininkų pakilime- se socijaldemokratai yra orga- nizatoriais ir vedėjais. Maištai jureivių ant Juodųjų marių ir Kronštade pakilo dėlei ekono- miųjų priezastų: jie reikalavo geresnio valgio ir t. p., o už tai juos šimtais areštavo ir de- sėtkais žudė. Tarp darbininkų taipgi areštai neustoja visoj Rusijoje. Tiktai ką organizaci- ja susitvėrė ir pradėjo veikti, kaip jau areštai ją išgriovė. Iš- eina taip, kad socijaldemokra- tai budavoja, tveria organizaci- jos, o valdžios agentai griaua.

Išklausk delegatų atskaitų, susivaziavę pripažino, jog jie neatsitovauja visos RSDRP, ir dėlto save negali pasivadinti konferencija visos partijos, bet tiktai konferencija RSDRP. orga- nizacijų, kurios svarbiausia uduotis yra prasalinti sujrutę partijoj ir atbudavoti partiją.

Lietuvių Socijaldemokratų Partijos delegatai savo kalboje pranešė apie LSDP. darbus ir apie tai, kad nuo 1910 iki 19- 12 metų Centro Komitetas bu- vo sustabdes savo darbus, o pas- kui sustojo darbai beveik visos partijos iš tos priezasties, jog slaptoji policija per nekuriuos buvusios narius, senus draugas, valaidu paskalą, buk partijos Centro Komitete yra provoka- torius. C. K. sustojo dirbes tiktai tada, kada jau buvo su- tvėręs Tardymo Komisiją. Ta komisija, pradėjęs darbą pra- džioje 1911 metų, pabaigė pra- darodė, jog tai buvo didžiausias melas, didžiausias apgavimas, nes netik jokių provokatorių nebuvo partijoje, bet nei jokio provokacijos zenklo. Partija prasalino iš savo tarpo narį, ku- ris pirmas gavo nuo slaptos poli- cijos «žinią».

Dabar LSDP. vėla griebėsi smarkiai darbuotis. Išleido at- sišaukimą apie rinkimus ir ren- gia didesįjį veikalą apie «Ge- fės» spygų dirbtuvės straiką. Visus darbus baisiai trukdo sto- ka pinigų. C. K. izdas tuščias ir darbus atlieka iš surinkty skatikų, bet darbo yra taip daug, o tų skatikų taip mažai, kad daugumą darbo negalima atlikti savo laiku. Svarbiausia rinkimų darbe — nėra už ką apvažiuoti rinkikus nei išduoti atsakančių atsišaukimų. C. K. kreipėsi prie visų Lietuvos Soc- cijaldemokratų, kad kiek įneš- tų į rinkimų fondą. Paskui pa- brėžė LSDP. programą ir tak- tiką, kas nieku nesiskiria nuo programo ir taktikos RSDRP. Vienok iki šiolei da negalėjo susivienyti tovi partijos.

LSDP. delegatai 1907 m. va- žinėjo į Londono RSDRP. su- sivažiavimą ir 1909 m. į Pary- žiaus konferenciją, bet iki šio- lei da vis pasilieka po senovei. Vietomis abiejų organizacijų nariai negali susilaukti susivie- nijimo iš viršaus, ir pradeda iš apačios vienytis ir reikalauja konferencijos, kad ji padėtų mums susivienyt.

A. Baranuskas.

Prie ko mes einame?

(iš Lietuvos)

Rasdavosi kartais tokie žmo- nės, kurie sakydavo, kad mes kenčiame didelį vargą, kad mums reikia šviesos, kurios mums neduoda, kad reikia mums eit prie geresnės ateities ir tt... Bet tada, tiems galvo- čiams mostelėjė ranka, atsaky- davom paprastai, kad mūsų vargai yra dievo leisti, kad švie- sos mes, kaip antai spaudos, niekad negalėsime turėti, kad tai yra veltui trisus, kad prieš vėją nepapusi ir tt. O tuom kart praklinesni mūsų vyrui ir moteris jau kovojo už spaudos sugražinimą, tada jau jie kentė kalėjimuose ir tolimuose Rusi- sijos tyruose, tada jau daugelis iš jų turėjo atsisieikint ant vi- sados su tuo kraštu ir žmonė- mis, kuriuos taip karštai mylė- jo...

O kiti žmonės vis da sakė kad tai veltui darbas, kad taip visada bus, kad prieš vėją ne- papusi...

Bet štai kova už spaudą Lie- tuvoje darė vis daugiau ir dau- giau triukšmo ir galop garsas apie tai pasklido po visą plačią Rusiją ir visą pasaulį. Mūsų spaudos priešams šį kartą pasi- darė sunkiau, negu mums ir no- roms-nenoroms turėjo nusileist. Tada tik pamatėme, kad ta ko- va — tai nėra tuščias darbas, kad prieš vėją galima papust.

Bet neužtenka juk mums tu- rėt vien tik teisę spaudint šį-tą. Nereiškia, kad tik to užtenka mūsų laimei, nereiškia, kad tai turi but kovos galas... Ne! mums reikia da daug ko dau- giau!

Iškovoję spaudą, pradėjome kovoje žengt toliau, pradėjome statyt tuos pačius reikalavimus, ką ir Rusijos ir kitų šalių gy- ventojai stato. Ir vėl atsirado darodė, jog tai buvo didžiausias melas, didžiausias apgavimas, nes netik jokių provokatorių nebuvo partijoje, bet nei jokio provokacijos zenklo. Partija prasalino iš savo tarpo narį, ku- ris pirmas gavo nuo slaptos poli- cijos «žinią».

Kova nepabaigta, gal tai yra

tik pradžia kovos, ir vėl atsi- randa mūsų tarpe tokių, kurie abejoja: ar mes išgausim tą, už ką kovojame, ir vėl, kaip juo- das varnas, karkis, kad prieš vėją nepapusim. Daugelis iš- mų ir nesupranta, kad tai ki- taip gali buti pas mus, kad ga- li but visai kita tvarka. Taigi pasižiurėkim truputį, kaip tas atsitiko kituose pasaulio kraš- tuose.

Daug metų atgal, da dvylik- tame amžiuje, Šveicarija, kuri daba yra liuosa, buvo Austrijos pavergta. Austrijos valdonai valdė šalį taip, kaip jiems pati- ko. Jie nekiek nesirupino gyventojų gerove, bet tik savo ypatinga gerove. Dėl savo men- kų ypatingų siekių, dėl savo vi- sokųjų niekingų norų, jie krau- jais ir ašaromis užliedavo visą šalį; kalėjimus nekaltais žmonė- mis prikimšdavo. Bet štai pri- truko kantrybės mylintiems liuosybę šveicarams. Neišken- tē paniekinimų ir persekiojimų ir sukilo po vadovyste savo prak- kilnesnių vyrų, tarpe kurių at- sižymėjo Wilhelmas Tell'is. Su- kilo jų tik maža saujalė, už tai buvo sunki kova, bet galų-gale nuveikė savo priešus ir apsar- sino liuosais ir liuosi jie iki šiam laikui tebėra.

Buvo tai sukilimas valstiečių prieš savo siaubunus.

Gale aštuoniolikto amžiaus ištiko Francuzijoje didelis žmo- nių sukilimas prieš savo vald- žių, kuri tuomet buvo visokių ponų ir galiunų rankose. Jie valdė kraštą, kaip jiems patiko, visai nesiklausdami apie tai dar- bo žmonių, iš kurių triuso juk jie užsilaikydavo patįs ir užlai- kydavo didelę gaują didesnių ir mažesnių valdininkų ir kariu- menę, kuri tik ponams tarnavo ir jų reikalus gynė. O darbo žmonės liejo savo kraują ir pra- kaitą tik dėl ponų gerovės, tik tam, kad ponai galėtų ramiai užsiimti visokiomis linksmybė- mis ir paleistuvystėmis. Bet po- nai jodinėjo jų sprandais tik tol, kol nesusipratę buvo tie patys vardgieniai, kurie savo kraują juos maitino; kolei tie vargšai nematė, kad tai jų pačių ran- kose yra visa spēka, visa galy- bė, kad gyvenimas gali buti vi- sai kitas, kad tai nuo jų pačių priguli permaintyt gyvenimo va- gą. Susipratę sukilo ir po il- gos ir sunkios kovos, kuri pra- rijo daug žmonių kraujo ir tē- sėsi daug metų, — išsiluosavo iš-po savo prispaudėjos-valdžios ir paėmė valdžią į savo rankas.

Tik per sunkią ir ilgą kovą jie apžabojė savo siurbėjus. O buvo juk ir pas juos laike kovos daugelis nepasisekimų, buvo ir pas juos daugelis žmonių nesu- sipratusių, kurie netik kad nė- ju prieš ponų valdžią, bet, aciū savo tamsumui, ėjo da prieš ko- votojus už jų pačių laime; bu- vo daug žmonių, kurie sakė, kad prieš vėją nepapusi.

Prisižiurėkim kitų tautų išsi- liuosavimui, kaip antai, vokie- čių ir Austrijos gyventojų. Ar jiems užteko tik apgarsinti ko- vą ir ant to viskas pasibaigė, ar tuomi jau visas savo teises išga- vo? Ne! Niekur žmonės neįgi- jo savo teisių, savo buvio page- rinimo be daugiau ar mažiau sunkios kovos. Žengimas prie išsiluosavimo, prie laisvės, ly- gybės daug kraujo išlaistė. Bet mylintieji liuosybę niekad jo nesigailėjo, nes žinojo, kad be liuosybės — nėra gyvenimo.

Jie žinojo, kad kartais, jei jiems patiems ir netektų naudotis sa- vo triusu, savo pralietu krauju, tai naudosis jų vaikai, tai jų vaikams bus lengvesnis gyveni- mas.

Su išgavimu taip vadinamos politiškos laisvės, nereiškia, kad kova tarp darbo žmonių ir šio svieto galingųjų baigtųsi, kad žmonija liautųsi kentėjusi vargus ir prispaudimus nuo stipriųjų. Bet tada mes turim liuoses rankas ir burnas kovot ir toliau už šviesesnę ateitį. Tai mes einame prie šviesios ateities ir tik kovoje išgausime savo ties- sas.

Darbo Žmogus.

Unijos. Žodžių vergai. Socialistizmo upė.

Socialistai stovi už darbo u- nijas, jie stipriai jas remia, o tai todėl, kad unijos pagerina dar- bininkams gyvenimą. Į 50 pa- starųjų metų unijos iškovojo darbininkams veik visus tuos palengvinimus ir pagerinimus, kokius darbininkai šiandien tu- ri. Daugelis geraširdžių teisin- gų piliečių apverkia, kad unijos perdaug įsivyravo ir labai grei- tai straikuoja. Tie patįs gerie- jie piliečiai su pasibaisėjimu šneka apie darbo sąlygas, buvu- sias 20-30 metų atgal. Tie žmo- nės sutinka, kad darbo sąlygos gerinosi, kaip abelnai šalies gerbuvis ėjo augstyn. Bet jie visgi negali gerbti budų, kokiais darbininkų unijos išsikovojo ge- resnį gyvenimą.

Abelnai imant, vidutinis, pa- prastas žmogus yra žodžių ver- gas. Kai-kurie žodžiai pripil- do jį baime. Du iš baisiausių amerikoni žodžių — tai soci- cijalizmas ir unijizmas.

Galima pertikrint žmogų, kad kiekvienas atskiras socija- lizmo punktas teisingas, bet jis viso socialistizmo vistiek nepripa- žins geru. Tas žodis stulpu stoja jo gerklėje. Jo nuome- ne, buti socialistu tai yra nesu- vis garbingas. Jis su pasigėrėji- mu skaitys socialistų raštus, bet socialistu nenorės vadintis.

Rooseveltas ne socialistas. Bet paskaitykime jo Chicaginę prakalbą, o pamatysime, kad ji beveik tokia radikališka, kaip ir Soc partijos platforma; ištik- rūjų, tai tik socialistų platfor- ma, kitais žodžiais išreikšta ir vietomis supainiota. 30 iš 100 žmonių Amerikoje yra pasiryžę balsuot už principus, kurie var- giai galėtų but atskirti nuo soci- jalizmo principų. Tėftas sakė teisybę, kada išsitarė, jog Wil- sonas ir Rooseveltas eina linkiu socialistizmo. Taftas yra pana- šus į aną kaimietį, kuris stovėjo ant upės kranto ir tikėjosi, kad upė išplauks, palikdama sausą dugną, taip kad kaimietis galė- tų sausomis kojomis pereiti. Socialistizmo upė nesustos plau- kusi, neigi ji savo vagą permai- nys, nors tuli žmoneliai ir mė- gintų ją užtvenkt ar lauktų, kad ji išplauktų.

K. Marsas.

Prie socialistiškios tvarkos pirmiausia draugijos uduotis bus aprupinti visus medžiagiško gyvenimo reikmenimis. Visi ki- ti dalykai yra jau antros ver- tės. Medžiagišką žmogaus rei- kalavimų užganėdinimas yra bu- tiniausia sąlyga viso gyvenimo ir progreso, mokslo, dailės ir do- ros ant žemės.

De Leon.

SATYRO UZPECKIS.

Buržuaziški laikraštinkai prieš savo susivaižavimą.

Susivaižiosim, pasižmonėsime. sava tavorą vieni kitiem išgirsim. Triukšmas bus didelis. Patį žinom, kad tai didelių vaikų darbas. Bet tai niekis. Visuo menė juk tik maži vaikai. Męs jai galvą apskait vis da galėsime Po susivaižavimui, po pasižmonėjimui, po tautiškam baliui — kai pradėsim rašyt į savo laikraščius, kokius didžius darbus padarėm tautai, — tai tik visucmenė pradės mūsų laikraščius labiau skaityt. Sakys, tie vyrai turi gerus norus, rupinasi tautos šlove, nori duoti mums gerus laikraščius, kvepiančius tėvynės meile.

Kvailiukai, kvailiukai, jūs žmoneliai-muzikėliai! Džiaugiatės, kad mės keliamė jus, jūsų tautą. Męs žinom, kad jūs, durniukai, norite but dideli. Tai męs ir sakom, kad mūsų tauta labai garbinga ir augšta. Męs jus puikiai suprantam. Jūs sau mislysite: «Lietuvių tauta puiki; aš lietuvys, todėl ir aš augštas sutvėrimas».

Ar žinote jūs, muzikėliai, kaip męs jus mylime? Męs jus taip mylime, kaip versliuką, iš kurio gali išeiti mums gardūs kotletai. Gal jūs mislijate, kad mums reikia visų tų augštų minčių, visų tų idėjų, kurias garsiname savo laikraščiuose! Mums reikia tik «kotletų» — jūsų pinigų. Mums tik nusišpjaut ant tų idėjų. Męs jums atiduosime visas idėjas, o jūs atiduokite mums visus pinigus — suprantate!

Dėkias Kopustas.

Šluotos blyjo.

— Ką sakė ponias, kaip prašei darbo? — Et, brolau, net liepė, kad tarnaitė šluotą man atneštų, tai išbėgau. — O tu, asile, juk tai butų davę stubą iššluotie.

„Chewing gum“ reikalingas.

— Kam tas kalbėtojas neišmeta iš burnos «chewing gum»! — Kad toliau stovintieji manytų, jogei jis be perstojo kalba.

Kada gimei?

— Kada tu gimei, Jurgi. — Mama sakydavo, kad lygiai po devynių mėnesių.

Nėra naudos.

— Kodėl, Baltrau, neini dirbt! — Tai kas iš to?... — Kaip tait! — Nugi mano boba sako: «Kiek pinigų uždirbi, visus turi man parnešt».

J. V. G.

PHILADELPHIJOS ŽINIOS.

IŠVAIKĖ I.W.W. PRAKALBAS

Nežiurint, kad policijos pirmininkas užgynė I.W.W. organizatoriams laikyti prakalbas ant Independence Square'o, jie pagarsino, jog vistiek laikys ten prakalbas. Susirinko 6000 žmonių. Bet išanksto pastatytoji policija nuvaikė minią nuo Independence Square'o. Policistai keliems pasipriešinusiems galvas apdaužė. Galiaus minia nuvyko pas City Hall, kur ir atsibuvo prakalbos. Išnešta protestas prieš Mass, valdžią, kuri neteisingai pasiėlgė su Ettoru ir Giovannitti.

Bet I.W.W. unijos perdėtiniai vėl rengiasi laikyt visą eilę prakalbų ir mass — mitingų ant Independence Square'o, nors policijos pirmininkas aiškiai tą jiems uždraudė.

TRENKĖ Į LIGONBUTĮ.

Praeitą seređą griaustinis užmušė vieną moterį ir sužeidė kelis kitus ligonius Philadelphia Ligonbutyje.

VELY KALĖJIME.

Eastern kalėjimo kalinis Walker buvo iš kalėjimo paleistas ant garbės žodžio ir butų galėjęs but laisvas, by tik daugiau neprasikalstų. Bet jis kalėjimą geriau mylėjo, negu laisvą gyvenimą, ir po dviejų mėnesių sugrįžo ir prašė, kad jį priimtų atgal užbaigt teismo paskirtą bausmės laiką.

CICILIJOS BALIUS.

9 rugsėjo atsibuvo Šv. Cicilijos draugystės metinis balius. Žmonių atsilankė daugybė. Daugumas draugysčių ir klubų dalyvavo «in corpore». Draugystės maišavo viena paskui kitą aplinkui svetainę. Balius buvo dailus. Nors žmonių buvo daug, bet visi gražiai linksminosi ir muštynių nebuvo. Matomai, jau ir Philadelphia lietuviški «sportai» pradeda žmoniškiau apsieiti ir gražiai susirinkę pasilinksinti; be policijos ir kalėjimų pradės atsibuti baliiai ir kiti pasilinksminimai. Labai pagirtina.

TMD. 74 kuopa rengia koncertą ir balių ant 28 dienos rugsėjo. TMD. 74 kuopa pradeda darbuotis. 9999.

Redakcijos atsakymai.

K. J. Valiui Gavome didoką plucštą Jūsų rankraščių. Ačiū. Visus sunaudosime. Į šį numerį negalėjome nei viena įdėt, nes pervėlai atėjo.

J. S. Pruselaičiui. «Mūsų patrijotai» ir tt. bus įdėta.

V. Geibiui. Sutvartosime.

D. J. Klingai «Mūsų anarchistai», rodos, tiks.

Barabošiui «Gyvenų valstijoje» tilps viename iš artimiausių numerių.

Proporcionališkos mokesčių.

J.B. Smelstorius pavienis \$1.00. 163 kp. Salem, Mass. \$3.00. 137 kp. Kensington, Ill. 1.00. 151 kp. New Kensington, Pa. \$2.00. LSS. 4kp. Chicago, 2.00. 83 kp. Brooklyn, N. Y. \$3.00. 3 kp. Cleveland, O. \$2.00. A.J. Gudzin, Scheenectady, N. Y. \$1.00. 5 kp. New Britain, Ct. \$3.00. 31 kp. So. Bethlehem, Pa. \$1.00. 57 kp. Wilmerding, Pa. \$3.00. A. Lakitkas Coaldale, Pa. \$1.00. 151 kp. New Kensington, Pa. \$1.00. 133 Norwood, Mass. \$2.00.

SĄJUNGOS REIKALAI.

Prie Referendum N VIII.

LSS. 5 kp. prie referendumo N VIII (žr. «Kovas» N 37) padarė pataisymą, kad: jei bus referendumu priimta mokėti po 25 c extra mokesčius kalinių šelpimui, tai kad tie pinigai būtų suvartota vien kalinių Socijaldemokratų partijos narių šelpimui.

Jei bent viena kuopa šį pataisymą parems, tai dalykas eis referendumui kartu su įnešimu. Kuopos savo parėmimus malonės siūsti LSS Sekretoriui.

LSS. Sek. J. Stasiulevičius.

P. K-to Tarimas N 33.

Sulyg 22 kuopos įnešimu, J. Bučinskas, naudodamasis mokesčių teisėmis, kuomet mokinosi, ėmė «Kovą» trejus metus ir ji skaitė jį savo nariu, bet po apleidimui mokyklos jis ignoroja S-gą ir nenori nei už «Kovą» atsisteisti, ir kadangi apkaltinamasis nieko neatsakė ant apkaltinimų, kuomet buvo užklaustas, tai pasirodo, kad sutinka su apkaltinimu, per tai J. Bučinskas šiuomi liekasi išbrauktas iš S-gos.

26, VIII, 12. A. C. Herman-Purvis. 29, VII, 12. V. Černauskas, 2, IX, 12. A. Bernotas. LSS. Sek. J. Stasiulevičius.

P. K-to Tarimas N 34.

Iš atžvilgio, kad 1. Šmetet yra rinkimų metai ir reikia vest agitaciją, kiek kur galima; 2. Geru agitacijos vedimo budu yra agitativiški lapeliai, kurių 3. Pagaminimu ir išleidimu turi rūpintis V. K-tas ir L. K-tas (žr. Konst. st. V, § 4, raidė b ir St. IX, § 2. raidė b), bet 4. Kadangi minėtieji komitetai da tuomi nesirupina, tai įnešu, kad

Siuomi tarimu P. K-tas atkreiptų minėtų komitetų atidą į jų pareigas, idant jie atliktų jį laiku, nes jau rinkimai netoli ir laikas trumpas.

Kiek man teko patirti, tai agitacijos platinimui lapeliai yra prasciausias budas. Lapeliais žmonių neapšvieisi, nei juos pamokinsi. Vietoj lapelių, ar ne geriaus butų prieš rinkimus parengti «Kovos» agitativiškas didesnis numeris!

13, VIII, 12. V. Černauskas.

Neperdaug naudos lapeliuose, ypač, kad paskutiniaisiais laikais visos «klinikos» ir «institutai» jų užtektinai išplatina ir todėl žmonės pradeda neatkreipti atidos. Patarčiau, kad kuopos vietoj lapelių už tuos pinigus užsisakytų «Kovą» ir ją išdalintų. Dėlto nereikia jį nei padidinti, nes padidinimas duoda labai didelius iškaščius. Viepok tai dalykas ne P. K-to, o V. K-to ir L. K-to, todėl P. K. tik paragina šiuomi juos prie darbo.

A. Bernotas.

Kadangi lapeliai paprastai budavo vienas iš geresnių agitacijos budų, Milwaukee socialistai sau daugybę pasekėjų įgijo tik per uolų lapelių platinimą, šis pats pasirodo ir kituose miestuose ir šalyse, todėl balsuojų kaip ir pirma.

24, VIII, 12. A. C. Herman-Purvis. Laikausi savo pirmo tarimo. 28, VIII, 12. V. Černauskas. Prislaikau savo pirmo many-

mo ir da priduriu, kad «Kovos» numeriai už 4-tą Octoberio ir 1-mą Novemberio butų išleisti, kaip priešrinkiminiai numeriai, su paveiklais Debso ir Seidelio ant pirmo puslapio; numeriai nepadidint, tik iliustruot ir pataikyt tam tikrą turinį.

2, IX, 12. A. Bernotas.

Reiškia, sulyg P. K-to didžiumos narių nutarimo, «Kovos» bent pora priešrinkiminių numerių turės išeit pašvęstų vien agitacijai.

LSS. Sek. J. Stasiulevičius.

Pirma užbaigkime pradėtus darbus.

P. K-to Tarime N 29 pasirodo, kad mūsų P. K-tas visai neatsivėlgia į Sąjungos aplinkybes ir visai nepaiso Sąjungos gerovės.

Tame tarime P. K-tas nutarė už \$120.00 nupirkti rankraščių «Socijališkoji Revoliucija» ir «Ant Rytojaus po Soc Rev.». Nieko nebutų galima sakyti, jeigu Sąjunga galėtų tą veikalą tuoj ir išleisti ir kad nebutų jau nuo seniai nupirktų beriogsančių «Kovos» spaustuvėje raštų, kurių dėlei stokos pinigų negalima išleisti. Bet jau seniai nupirkta, o da neišleista «Moteris ir Socijalizmas». Kaip šito veikalo, taip ir «Trimito» prenumeratoriui jau seniai laukia ir kiti net iš kantrybės išėjo.

Taigi mūsų pareiga yra pirma užbaigti tuodu veikalų ir užganėdinti žmones, o paskui galėsime pirkti ir «Socijališkąją Revoliuciją».

Pakolei męs, vieno darbo užbaigę, šokinėsime prie kito, patolei nenuveiksime nei vieno: da permažai spēkų turime, kad aprėpt viską. V. Klemka.

Draugai darban!

Artinasi diena, kurioje kiekvienas darbininkas pilietis turės buti pagalvojęs, už kurią partiją atiduoti savo balsą, ta diena — tai 5 lapkričio (Nov.).

Kad prirengti didesni skaitlių piliečių prie teisingo supratimo, už kurią partiją atiduoti savo balsą, tam tikslui LSS. komitetai nutarė išleisti du agitacijini «Kovos» numerius. Tie numeriai bus papuosti Soc. Party kandidatų paveiklais ir agitativiškais straipsniais.

Užtat dabar kuopos ir pavieniai sąjungiečiai turi stengtis kuo-labiausiai praplatinti tuos agitacijinius «Kovos» num. Jie išeis: 4 spalio (Oct.) ir 1 lapkričio (Nov.). Užsakymus reikia siūsti pirmus ne vėliau 30 rugsėjo (Sept.), o antrus ne vėliau 29 spalio (Oct.). Kaina, kaip visuomet — 2½ c. už egz.

Draugai! Ad-ja norėtų, kad tų num. «Kovos» išeitų 100,000 egz, ir nėra abejonės, jei kiekvienas sąjungietis prisidėtų prie to darbo nors biškį, tuomet reiktų da daugiau spaudinti. Juk visas darbas priguli nuo jūsų. Kapitalistai nei jų tarnai neateis pagalbon ir męs jų neprašysim, bet parodykime savo darbu, jog mokame savo reikalus suprasti ir teises apginti! Parodykim plačiai darbininkų visuomenei, kur jų draugai, o kur priešai. Priminkim, kad Soc. partijos kandidatai — tai mūsų kandidatai, todėl paskleiskim «Kovą», kad žmonės žinotų, už ką turi balsuoti. «Kovos» Adm. A. Žymontas.

L. S. S. Finansu Apyskaitos.

Už Rugsjūtį mėn. 1912 m.

IPLAUKOS.

Mėnesinių mokesčių.

Table with 4 columns: Kp. Įmokėjo, Kp. Įmokėjo, Kp. Įmokėjo, Kp. Įmokėjo. Rows list various contributors and amounts.

Viso \$394.70

Pavienių sąnarių mokesčiai.

J.J. Chiapas ir A.J. Gudzin po 3 00; P.O. Kapickas 2.40; J. B. Smelstorius, J.M. Danielius, S. Shleder, A. Alita po 1.00; V. Vosyltus 50c. Viso 12.90

Prenumerata «Kovos».

Per Rugsjūtį 4.00; per Audicką 3 00; per Kaiti, A. Lanievski, M. Tamulionis, Wm. Laskewitz, D. Stripelka, J. Urbonas po 2.00; per Butwell, per Paltaunavičių, per Bagočių, A. Bilda po 1.50; per Guzevičių 1.30; LSS. D.Br. 17 kp., J. Savickas, J. Juodeika, LSS. D.Br. 8 kp., A. Vagulis, A. Rupšys, F. Dembinski, J. Tamošaitis, V. Ledas, K. Rinkunaitė, V. Bacvinka, V. Vėlyvis, V. Jančius, J. Savelkis, A. Narbutas, P. Ravinskas, J. Jurėnkonis po 1.00; per J. Balchas 75c.; K. Radvičius, per Kulį po 50c.; per Arcikauską 25c. Viso 45.30

Pavieniai Kovos num. ir prenum. kortos.

V. Kuburtavičius 1.00. Pav. «Kovos» NN 9.89. Viso 10.89

Įvairių iplaukų.

Už randą ir gazą 15.00, už apgarsinimus garsinamus pagal kontraktus 51.31, už literatūrą (seniau išduotą) 91.64. Viso 157.95

Table with 2 columns: Description, Amount. Rows include Buvo izde Rugsjūčio 1, 1912, Mėnesinių duoklių, Pav. narių mėn. mokesčių, Prenumeratų «Kovos», Pavieniai «Kovos» numeriai ir pren. kortos, Už apgarsinimus (cash), Už literatūrą (cash), Charteriai (13 ir 167 kp.), Prenum. «Mot. ir Soc.» (per Kinderą), Įvairių iplaukų, Už pašalinis darbus.

Išviso 1101.73

IŠLAIDOS.

«Kovos» išlaidos. Statymas 175.00; pačtas ir nuvežiojimai 22.70; spauda 58.80; popiera 54.85. Viso 311.35

Namų išlaidos.

Randa 35.00, gazas 2.20, elektra 2.00, sklepo išval. 1.50. Viso 40.70

Pašalinis darbu išlaidos.

Statymas 8.30, popiera S-gos reikalams 5.66. Viso 13.96

Visoki išdavimai.

Krasos ženkl. 23.94, telefonas (už 3 mėn.) 12.50, autspaudos kuopoms 2.00, atramentas presui 1.20, malkos 1.25, važinėsi mai 70c, laikraščiai (red.) 70c, benzinas 50c, klizai 50c, klisės «Kovai» 65c, order. knygelė 25c, pašilukai 10c, muilas 10c. Viso 44.39

Algos.

Redaktoriui 60.00, Administratoriui 75.00, knygvėžiui 4 45.00, Centro sekr. 15.00, už tvarkymą sąnarių kortų (Ig. Rudminui) 7.20. Viso 202.20

SĄTRAUKA IŠLAIDŲ.

Table with 2 columns: Description, Amount. Rows include Kovos išlaidų, Algos, Namų išlaidos, Pašalinis darbu išlaidos, Visoki išdavimai, Inventorius (raidės), Soc. ženkl. (nuo Soc. Lit. Co.).

Viso kartu 628.55

Iplaukė

Išėjo

Lieka

«TRIMITO» FONDAS.

Table with 2 columns: Description, Amount. Rows include «Trimito» Fonde yra, PROPORCIONALIŠKŲ MOKESČIŲ, Buvo izde 1 d. rugsjūčio, Iplaukė (vardai pagarsinta), Viso sumokėta.

Skolų atiduota: J. Januškevičiui ir K. Liutkui po 50.00; A. C. Herman-Purviui 25.00; F. J. Bagočiui 20.00. Viso 145.00

Lieka

Administratorius A. Žymontas.

Turtų «Kon. Kom.

«TRIMITO» FONDAS.

Ponui V. v. Mauderoje, Tilžėje. Garbingas Pone:—

Kadangi LSSA. yra užmokėjusi visą sumą—1091,20 markų — už «Trimito» spaudą ir akmenis, todėl malonėkite umai išsiųsti vi ką p. A. Žymanto adresu, per kurio rankas siunčiu Jums ir šį laiką Su pagarba P. Mikolainis.

P. S. Mano tarpininkystė tarp Sąjungos ir Jūsų šiuomi užbaigta

Clix Cigarettes

Iš maišyto tabako įvairių tautų.
10 cigaretų už 5 centus.

Didžiausias vertės cigaretai. Tabakai parinkti išlavintų žmonių, kurie pažįsta kiekvieną lapą, kokios jis šalies. Naudingų kuponų kiekvienoje dežutėje. Susidėk juos. Už 10 kuponų gausi bakšą Clix cigaretų dykai. Parsiduoda visur.

Kp. Įmokėjo

145	2.80
147	4.40
151	1.60
157	6.90
159	3.60
162	7.20
163	2.80
168	4.80
169	1.80
170	12.00
171	1.00
172	3.20
174	1.00
176	2.60
177	1.60
178	9.60
179	1.80
180	2.60

iso \$394.70

s 2.40; J. 1.00; V. Viso 12.90

Viso 10.89

us pagal Viso 157.95

402.51
\$394.70
12.90
45.30
10.89
1.50
36.98
2.00
3.00
157.95
34.30

80 1101.73

spauda Viso 311.35

o. Viso 40.70

Viso 13.96

antspau- važinėji Oc, kilšės Oc. Viso 44.39

ygvedžiui 4 ortų (lg. Viso 202.20

311.35
202.20
40.70
13.96
44.39
1.80
9.15

u 623.55

\$1101.73

623.55

478.18

\$11.59

\$127.50

\$19.00

10.00; A. Viso 145.00

1.50

Zymontas, Kubilius, Merkis, Stanėlis

91,20 markai
mai išsiųsti vi-
šis ir šil laukia

omi užsibaigia

- 131 kp. So. Omaha, Nebr. A. Kairys 923 N. 25 at Omaha, Neb
- 133 kp. Norwood, Mass. M. Akelaitis 1675 Washington st.
- 134 kp. West Fitchburg, Mass. V. J. Paezolgaukas 22 Norwood st
- 136 kp. Rumpf Falls, Me. K. Petrašius 215 Franklin st
- 137 kp. Kensington, Ill. E. Algimnavičiūtė 12001 Indiana ave Pull Sta. Chicago, Ill.
- 138 kp. Cicero, Ill. Aib. Astrauskas 1438 48th Ct
- 142 kp. Pawnee, Ill. J. Yoga, box 71
- 143 kp. Williamstown, Pa. P. Stankunas Box 11, Reimerton, Pa
- 144 kp. Haverhill, Mass. J. Jurkūnas Box 870
- 145 kp. Wallingford, Conn. J. V. Staloraitis 74 So. Cherry st.
- 147 kp. Elizabeth, N.J. A. Karaneckas 211 First st
- 148 kp. Denver, Colo. M. Vekerotas, 4679 Pesal st
- 150 kp. W. Hanover, Mass. A. Gulbinaus National F. Co.
- 151 kp. New Kensington, Pa. K. P. Rutkus Box 164
- 152 kp. Sheboygan, Wis. S. Voynius 1115 N. 14 St
- 153 kp. Wilson, Pa. A. Andruška Box 92
- 156 kp. Beloit, Wis. K. Didžiulis, 109 Prospect st
- 157 kp. Detroit, Mich. V. Žemaitis 150 Brandon ave
- 159 kp. E. Cambridge, Mass. P. Jurevičius 877 Cambridge str
- 160 kp. Des Moines, Ia. K. Šlingis 701 E Court ave
- 161 kp. Kearny, N.J. J. Mitchell 271 New York av., Newark, N.J.
- 162 kp. Boston, Mass. M. K. Virbalas 92 Salem st
- 163 kp. Salem, Mass. A. Ciras 30 Albion st
- 164 kp. Westernport, Md. M. L. Balžunas Box 238 Piedmont, W. Va
- 165 kp. Port Washington, Wis. S. Kuprevičius R.R. 1 Box 53
- 166 kp. Monessen, Pa. K. M. Kazlauskas Box 453
- 167 kp. New Bedford, Mass. Jurgis Gričinas Box 582
- 168 kp. Great Neck, N.Y. K. Lipškie Box 238
- 169 kp. Terre Haute, Ind. V. Povilaitis 1445 3rd Ave
- 170 kp. S. Englewood, Ill. J. Butkevičius 8427 Union Av
- 171 kp. Manchester, N.H. N. A. Rastenis 343 Chestnut st
- 172 kp. Gary, Ind. F. Druchas Box 476
- 173 kp. Batavia, Ill. J. Tomkevičius 99 So. Prairie st
- 174 kp. Chicago, Ill. A. Spranaitis 4521 So Wood st
- 175 kp. Joliet, Ill. J. Rutkauskas 102 Davis ave
- 176 kp. Taunton, Mass. J. Agurkis 133rd st
- 177 kp. St. Charles, Ill. K. Šeštoka 111 W. Main st
- 178 kp. De Kalb, Ill. A. Kristopaitis 1003 Market st
- 179 kp. Moline, Ill. B. G. Daučas 913 4th ave
- 180 kp. Auburn, Ill. A. Štikus Box 28
- 181 kp. E. Rochester, N.Y. K. Mikšinskas Box 958
- 182 kp. Seattle, Wash. M. Baltrušaitis Room 222 Globe Block

Administracijos atsakymai.

K. Rinkunaitė, Westfort, Conn. — Malonėkite priduoti savo naująjį antrašę, nes po senuoju krasa Tamistos nesuranda.

Žemaitės raštai jau spaudoje.

Šiuomi pranešame gerbiems prenumeratoriams, kad visi Žemaitės raštai jau išsiųsti spaudon į Europą. Kaip tik knygos bus gatavos, gavęs jas, umai išsiuntinėsiu prenumeratoriams. Labai ačiu gerb. prenumeratoriams, kad teikėsi kantiškai palaukti.

Jei kas norėtų dabar užsiprenumeruoti visus Žemaitės raštus, yra gera proga, nes kaip išeis iš spaudos, bus daug brangesni. Dabar prenumerata tik \$1.00. Prenumeratą siųskite šio adresu.

A. ZYMONTAS,
1815 E. Moyamensing ave., Philadelphia, Pa.

Chicagiečių žiniai.

Dramatiškas Ratelis L.S.S. kuopų Chicago rengia šiame sezono 1-ąją savo vakarą nedėlioį, 29 d. rugsėjo (Sept.) 1912 m., Hull House svetainėje, kampas Polk ir Halsted gatvių. Stats ant scenos labai puikią 4-rių aktų komediją „VAGIS“.

Kam da nežinomas Dramatiškas Ratelis? Kas lankė io surengtus vakarus pereitą sezoną, tam aiškinti nėra reikalo. Šiemet jis su da didesne energija žada pasidarbauti scenos ir publikos labui. Taiigi atsilankykite, o nesigalėsit, nes veikalas pilnas sąmoningo juoko. Pradžią 7:30 vakare. Įžanga 50, 35 ir 25 centai.

KOMITETAS.

137 kp. draugams.
Extra susirinkimas atsibus 27

Atidai chicagiečių.

Šiuomi pranešame, kad L.S.S. 81 kp. choro praktikos atsibuna Darbininkų Klubo svetainėje, 1182 Milwaukee ave., ant 3-čių lubų; vyrų choro kiekvieną nedėlioį 9:30 išryto; mišraus kiekvieną seređą 8 val. vakare.

Pirmu kartu Brooklyne

Ant judamųjų paveikslų Plumpa-kojis, Noriu miego, Suktinis, Aguo-nėlė ir kiti. Taigi pirmu sykiu pilniausias ir didžiausias historiškas perstatymas apie Lietuvą ir lietuvių veikėjus. Protarpuose paveikslų rodymo publika linksmas dainelės ir deklamacijos. Atsibus 21 d. rugsėjo, subatos vakare, Tautiškam Name 101-103 Grand st, Brooklyn, N. Y. Dainuos vi-siems žinoma užavėtoja savo ma-loniū balseliu p. Jule Palkauckie-nė. Muzikantai grie knuokiau-dasia lietuviškus ir angliškus šokius po vadovyste p. K. Strumskio. Įžanga vos tik 25 c. ypatai. Sve-tainė bus atdara nuo 7 val. Pra-džia 8:15 m.

Maloniai kviečiame atsilankyti. Rengėjai: Kinematogr. A. T. Račiūnas, J. M. Danielius.

„Kovos“ agentai.

- J. A. Tilindis 1115 Exchange ave., E.St.Lois, Ill.
- A. Kalasky Box 1306, Renton, Wash.
- M. K. Žvingilas R.F.D. Simsbur, Conn.
- P. Glaveckas 873 Hollins st. Baltimorė, Md.
- J. Kalakauskas 121 Green st., Worcester, Mass.
- J. J. Vaitkevičius 48 Walnut st., New Haven, Conn.
- J. Bindokaitis Henry st., Rochester, N. Y.
- Kellaujanti agentai: A. Grabauskis ir J. K. Berhyllas.

Draugai dirbkime.

„Šie yra mūsų metai“ pasakė Eugene V. Debs pirmo savo prieš rinkvinėį prakalboį Riverview Parke. Ir ištikrųjų Soc. partija ateinančiuose rinkimuose tikisi laimėti—laimėt daugiau, negu kada nors Amerikoį laimėjo. Bet ji laimės tikėtai per kovą, per plačią agitaciją. Šitam tikslui reikalinga tam tikra literatūra—literatura, kuri išaiškintų kapitalistų partijų klaidingumą ir patrauktų darbininkus prie savo—Socialistų partijos.

Tam tikslui mes sekanti Spalio numerį „L. Ž. pašvenčiame vien agitacijos dalykams. Patalpinsime Debo priešrinkiminę prakalbą, Socialistų partijos kandidatų ant prezidento E. V. Debs ir vice-prezidento Emil Seidel'o paveikslus ir daug tam panašių raštų.

Idant kuodaugiausia žmonių galėtume pasiekti paskiriame pigiausią kainą:

Už 10 egzempl. „L. Ž.-o.“ 25c.
25 „ „ „ 55c.
50 „ „ „ \$1.00
100 „ „ „ 2.00
500 „ „ „ 5.00
1000 „ „ „ 15.00

Kuopos ir draugai, norinti gauti ateinančią agitacijos numerį iš platinimui, privalo kaip galima greičiau užsisakyti, bet ne vėliau kaip 5 d. spalio, kad žinotume kiek reikės spaudinti.

Pinigų reikia sūsti sykiu su užsakymais. Adresuokite: „LIETUVIŲ ŽURNALAS“, 1607 N. Ashland ave., Chicago, Ill.

Telephone So. Boston 845 M

Dr. F. Matulaitis

495 Broadway
SO. BOSTON, MASS.

Ofiso valandos:
Nuo 12-2 dienų ir nuo 7-9 vakare.
Nedėliomis iki 3 val. po pietų.

FARMAS PARDUODU.

Lietuvių Kolonija
Michigan Valstijoje.
Kur turi pirke 105 lietuvių farmas. Mason County turli pardavimui gyvenamų farmų su trlobomis ir sodnais. Žemės molis su smėliu ir juodžemis. Lake County turli pardavimui daugybę neįdirbtos, geros žemės farmoms. Parduodu pigliai ir ant lengvo išmokėjimo. Adresuokit tuoj gausit lietuvišką informacijos knygelę ir mapą DOVANAI.

ANTON KIEDIS,
Peacock, Lake County, Michigan.

Siunčiu pinigus į visas pasaulio dalis

ESU PO KAUCIJA.

Jei jums, skaitytojai, patinka „Kova“ su mano raštais ir mano redaguojamos „Dilgėlės“, tai patiks ir šis teisingas mano patarimas pinigų slantime. O jūs sūstit pinigus per mane, aš sūslu savo raštus jums į „Kovą“. Nuo Jūs priklauso, kad galėčiau „Kovoj“ rašyti. Rašymas yra darbas. Dirbt be jokio uždario nevisada galima. Savęs nenuskriausdami, paremsit mane nors menku uždaru ir aš galėsiu „Kovoj“ rašyti. Ranka ranką mazgoja — ar ne Pinigų kainas tuo prisunėtu, kas tik pareikalnija.

J. BALTRUŠAITIS,
2400 5-th ave., Pittsburgh, Pa.

23 AKMENAI „RAILROAD“ LAIKRODELIS.

Asuok užsakmas ir užstatomas, vyrams ar moterims. Aukso dengtas, gvaras, tautos 20 metų. Lūkstai ab tui uždarami, gražiai engraviuoti. Absoliutiškai teisingai laikrodis.

specializacij vartojamas per tarnaujančius prie geležinkelio ir per molas kolančius. Patalpiname vyrišką ar moterišką laikrodžių gava parveikavimą ir sutasa per C.O.D. Jei žiūsite išsargaminti ir užmokėti tik \$5.75 ekspreui. Jei rašite netikanti, supatinkite. Atmink, kad tu gal už parduoti laikrodžių užmokėjim \$20.00, jei ji su sūstijū pūktis iš galvos pardavėjas. Prie laikrodžio mes dū-game 14 karato auksuotą rėmelį su baidiuko dykai. EXCELSIOR WATCH CO. 908 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.

\$20 į savaitę.

Mēs mokame \$20 į savaitę agentams, kurie mums ištiesią laiką dirba, o \$8 į savaitę tiems, kurie mums dirba vakarais, pardavinėdami auksinius, sidabrinus ir nikelinus laikrodelius ir retežėlius, savo draugams ir kiems, ant lengvų išmokėsčių, po \$1 ir \$2 į mėnesi. Mēs reikalaujam vyrų, kaipo keliaujančių agentų ir vietinių. Patirimas nėra reikalingas. Tik atsakanti ir teisingi vyrai gali atsiliepti. Taigi paminėkite jų dabartinį užsiėmimą.

NORTH AMERICAN SALES Co.
13a, Box 954 — Dep 74;
New York, N. Y.

Rusiškai—Amerikiška LINIJA

Geriausis, didžiausias ir greičiausias laivai, atlieka tarnystę tarp Rusijos ir Amerikos nestodami net didžiausiuose portuose. „Czar“, „Kursk“, „Russia“.

Roterdam į 8 dienas; į Liepają — 11d.
\$31.00 III Klasišos \$33.00
\$48.00 II „ \$50.00
\$65.00 I „ \$75.00

Sekantis išplaukimas iš New Yorko:
CZAR rugsėjo 21
RUSSIA spalio 3
KURSK spalio 17

Dėlei platinėjų informacijų kreipkitės pas mūsų agentus, arba pas generalinį agentą:

A. E. Johnson & Co.
Gen. Pass. Agent
27 Broadway New York.

Ar matei?!

Paslaptis. Nauja knygelė, kurioje telpa juokinga komedija „Viduj Klebonijos“ ir daugybė Dialogų, Monologų ir Deklamacijų. Visą knygelę prirėngė SENAS VINČAS. Labai puiki ir naudinga knygelė. Kaina 15 c.

Revolucijos Atbals. Knygelė su paveikslais ir naudingais pasiskaitymais. Paruošė SENAS VINČAS. Rašyta aiški. Kaina 15 c.

Laudtes Dainos. Rinkinys puikiausių eilijų. Kaina 15 c.

Tentras „Ž. K.“ N 6 ir 7. Knygelė daudinga visiem, ypač artistam. Trusis J. B.—čio. Kaina 20 c.

Taigi galima gauti pas mane darbininkų knygelėlių ir užsi-rašyti socialistiškų laikraščių. Agentams nuo viršminėtų kny-gelių, duodu gerą nuošimtį. Adresuokite:

V. JAKŠTYS,
1815 E. Moyamensing Ave
Philadelphia, Pa.

„Feeling Better Already Thank You!“

Mielai aš paklausiau jūsų patarimo ir iš-titryniau su

Dr. Richter'io Pain-Expelleriu.

Dingo skaudėjimas kakle ir diegimas šone, jauciuos visiškai gerai. Privalo būti kiekvienos šeimos sepoje. Sergėkis nuo pamėgdžiotų. 25c. ir 50c.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl Street, New York.
Richter io Congo Piliās yra geros nuo viduriu sukietėjimo. 25c. ir 50c.

Užsirašykite 'Lietuvių Žurnalą'

Išleina kartą į mėnesį ir prekiuoja tik 50c metams. "Lietuvių Žurnalas", yra tai savo rušies laikraštis.

Jame nėra vietos polemikai ir korespondencijoms, telpa vien įvairių mokslo šakų ir bestristikos straipsneliai. Bet viena jo ypatybė — tai užklauskimai ir atsakymai. Mūsų atsakysim į pasiūstus mums visus klausimus, nežiurint kas ir apie ką bus klausama. Tai yra ideališkas namų svečias. Adresuokite: "Lietuvių Žurnalas", 1607 No. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Revoliucijos Gimimo Momentas.

NAUJAS GRAŽUS PAVEIKSLAS Šis paveikslas parodo Revoliucijos gimimo momentą: sukylimas lietuvių prieš carizmą, nuleidžiamas 50 procentų, Jį parduodam todėl taip pigiai, kad norime praplauti tarp darbininkų klases revoliucijoniskas mintis.

Norintieje turėti šį paveikslą kreipkitės į "Kovos" Administraciją

LAIŠVOJI ŽMONIJA

"L. Ž." tai mėnesinis laikraštis. "L. Ž." neužiima politika, bet nurodo geresnius — švaresnius kelius išsiliosavimui žmonijos. "L. Žmon." pricinamiausias laikraštis.

KAINA METAMS TIKTAI 50 CEN.

Pinigus siųskite Money Orderiu, arba registruotame laiške.

ADRESAS:
"LAIŠVOJI ŽMONIJA"
1841 So. Halsted st., Chicago, Ill.
P.S. Jai nori pamatyti, tai prisiųskite stempą, o prisiųsime "L. Žmo."

Kelstone Phone Main 14-28.
Bell Phone Lombard 2266 A.

Dr. Philip ROVNO
423 Pine st. PHILAD., PA.

Priėmimo valandos:
Nuo 10 ryto iki 8 P.M. Nuo 6 iki 8 vak.
Galima susikaboti rusiškai ir lenkiškai.

PARDUODU LAIVAKORTES

Ir studijų pinigus. Atlieka visokius spaudos darbus. Užrašo lietuviškus laiškus. Turis agentūra spaudos nuo toles. Prima pinigus taupinimui.

P.M.KAITIS
narys šl. kp. LSS. ir 15-os wardos Soc. Partijos
1607 N. Ashland ave., Chicago, Ill.

Vienatinė Lietuvių Unijos Spauštuvė

Su organizuotais unijinis darbininkai, kuri turi pilną teisę varžyti ant spaudinų Unijos žymę arba (Union Label) pripažinti per visas Unijas ir Amer. Fed. of Labor. Draugai darbininkai unijistai remkite savuosius ir reikalaukite spaudos darbus su Unijos žyme ir su šiuo mūsų numeriu 437. Ką spaudiname viską, nuo mažiausio iki didžiausio. Jai guri ganti gražų teisingą spaudos darbą, pavesk jį mums.

J. Ilgaudo Spauštuvė
1613 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Amerikos kalendorius.

Išleido
J. ILGAUDAS.

Labai puikiai padarytas, knygos formate, su gražiais paveikslais ir žingėdžiais straipsniais. Todėl patariame kiekvienam sąjungiečiui turėti savo namuose šį kalendorių.

KAINA.....25c.

Gaunamas "Kovos" Administr. 1815 Moya. ave., Philadelphia, Pa.

VISU ŽINIAI.

Perkrausčiau savo bučėnę ir gresėnę į naują ir gresėnę vietą, po num. 2230 Fifth av. kamps Bredy st. Kas nori te nebrangiai pirkti gerą tavorą, ateikite pas mane, o busite užganėdinti. Su pagarba.

John Kazlauckas
2230 Fifth ave., Pittsburgh, Pa.

L.S.S. Viršininku adresai.

Veik. Kom. Susišaukimo Sekretorius
L. S. Kupčinskis,
217 E. Centre St., Shenandoah, Pa.

Pildantysis Komitetas:
A. C. Herman-Purvis,
43 E. 22nd st., New York, N. Y.

V. Černiauskas,
1711 Matheny ave., Springfield, Ill.

A. Bernotas,
1815 E. Moyamensing ave., Phila., Pa.

L.S.S. Centro Sekretorius

J. Stasiulevičius,
1815 E. Moyamensing ave., Phila., Pa.

"Kovos" Redaktorius
K. Vidikas,
1815 E. Moyamensing ave., Phila., Pa.

Literatūris Komitetas
J. Ilgaudas,
1841 So. Halsted st., Chicago, Ill.

F. J. Bagočius,
28 Broadway., So. Boston, Mass.

S. Strazdas,
2030 Canalport ave., Chicago, Ill.

"Kovos" Administratorius
A. Žymontas,
1815 E. Moyamensing ave., Phila., Pa.

Rev. ir Kank. Selpimo Komitetas
Pirmininkas J. Šaltis,
120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Sekretorius **J. Bulota,**
523 W. Barre st., Baltimore, Md.

Išdėlininkas **J. Ramanauskas**
Box 163, Minersville, Pa.

L.S.S. rojony sekretorių antrašai.

I. J. A. Žukauskas 77 Drayer st. Waterbury, Conn.
II. A. J. Neris 166 Spruce Alley, Philadelphia, Pa.
III. J. Brazaukas 2400 Fifth Ave. Pittsburg, Pa.
IV. M. J. Iškaukas 146 Morris st. Jersey City, N. J.
V. J. A. Byla 236 N. West st. Shenandoah, Pa.
VI. J. Undzius 242 Broadway So Boston, Mass.
VII. M. J. Bučinskis 5 Murphy st. Binghamton, N. Y.
VIII. B. K. Radzevičius 3212 S. Halsted st. Chicago, Ill.

Veik. Komiteto narių antrašai.

I Rajono.
J. V. Stalloraitis 74 Cherry st. Wallingford, Conn.

II Rajono.
F. Laurin, 1019 Elm st. Easton, Pa.
J. Galgalas 4750 Cambridge st. Philadelphia, Pa.

III Rajono.
J. Baltušis Box 723 New Kensington, Pa.
P. K. Vabalas Box 164 New Kensington, Pa.

IV Rajono.
J. K. Gillis 32 Van Buren st. Passaic, N. J.
J. Šukys 154-6 Grand st. Brooklyn, N. Y.

V Rajono.
J. M. Jasulevičius Box 6 Minersville, Pa.
L. Kupčinskis 217 E. Centre st. Shenandoah, Pa.

VI Rajono.
M. Michelsonienė 26 Broadway, So Boston, Mass.

VII Rajono.
A. Valindius 9 William st. Pittston, Pa.

VIII Rajono.
A. Kvederas 1811 S. Halsted st. Chicago, Ill.
P. Galakis 1616 N. Wood st. " " "
P. M. Kaitis 1607 N. Ashland Ave. " " "

IX Rajono.
F. Druchas Box 476 Gary, Ind.

I. Rosenbaum,
SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausiu linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tiketus į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

DIDIS GYDYTOJAS
Dr. IGNOTAS STANKUS, M. D.

Dr. Stankus loonas namas, vertės \$75,000, kuris randasi ant geriausios gatvės Philadelphiaje.

Vienatinis tikras lietuvis daktaras Philadelphiaje, įrengė savo looną medicališką kltiniką ir naminį ligonbutį savo looname name. Gydo visokias ligas: vyrų, moterų ir vaikų. Kurios ligos negalima išgydyti su lekarstomis — doro visokias operacijas. Turis šimtais padėkavoniu už išgydymą, kelias ir šim talpina:

Sirdingal dėkavoniu gerbiamam daktarui Ignotui Stankui už išgydymą Per septynius metus sirgav, turėjau širdies, galvos ir vidurių skaudėjimą. Taipgi kentėjau didžiulius skausmus prieš atmaun orą. Kuomet atsišaukiau prie savo tautečio daktaro ir jis per prisistumio gyduoliu mane išgydė. Ištaru tuksantčius kartų širdingai ačiū. **JURGIS MYKLASEVIČIA, P.O. Box 508, Foxcroft, Maine.**

MOTEJUS MIKALAJUNAS sako taip: — Nors da aš visaiškai neįsijau, bet su džiulgamu slunčiu širdingai padėkavonė didžiam gydytojui Ignotui Stankui. Visos gyduolės, kurias man prisuntė iš Philadelphiajos į Angliją, yra labai naudingos. Turėjau aš užsėnusią akių ligą, kaip tai: akių skaudėjimą, niežėjimą, bljolingą šviesos, sulpinimą blakstėnų iš anksto ryto ir tt. Taipgi turėjau ir odos ligą, niežėjimą ir išberimą. Jau dabar visaiškai baigiu išgyti ir turiu nodėją, kad nuo pirmo prisistumio gyduoliu likstu sveikas. Anglijos daktarai negalėjo manęs išgydyti. Todėl visiems ligoniams patariu kreiptis prie daktaro Stankaus. Mano adresas: 73 Broad st., Edinburgh, Scotland.

AS JONAS URBAITIS, P.O. Box 122, St. Clair, Pa. dėkavoniu savo tautečiui daktarui Ignotui Stankui už išgydymą manęs. Dirbdamas mažiaus buvau labai blogai apsigėjęs, bet visaiškai atsikavė mane išgydyti. Kuomet nuvažiauju pas Dr. Stankų, jis priėmė mane savo namini ligonbuti ir rupešingai storiojimo dieną ir nakti, idant mane išgydėti iš loonos. Per tą galybę mokio ir didelio storiojimo mano tautečio daktaro, mane iškart nuraminu, nuo pirmos dienos pajutau, kad jau gyvu, o per 7 dienas likau visaiškai išgydintas ir geraičiau savo namus.

Paritan, Pa. P. O. Box 167, Gnodotinas daktare, Ignatius Stankus, duoda jums žinod, kad nuo juo gyduoliu įstų sveikinti, bet da visaiškai neįsijau dėlto prasau prisigauti daktaro gyduoliu, kad galėčiau greičiau pavelkti. Jan dabar jaučiu, kad mano loonos yra valnesnis ir užmirusios gijos pradeda atgyti. **KAZIMERAS JANISIAUSKAS.**

Visi padėkavonės yra palapintose su pavojimui padėkavonėms. Tiesiogiai susiklo prie daktaro Stankaus ypatingai arca per laiška, be sklerimo, kaip toli gyventamė, o aptarėsit širdingai rada ir pagelba.

Daktariškai roda duodu dykai ypatingai ir per laiškus.
Dr. IGNATIUS STANKUS, M. D.
1210 So. Broad St., Philadelphia, Pa.
Ofiso valandos: Iš ryto nuo 9 iki 11 po pietų ir nuo 7 iki 9 vakare. Šventadieniais nuo 1 iki 4.

Tos padėkavonės yra ištirtos ir teisingos.

BUK VYRAS

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

Ta knyga yra stebuklinga ir siusta yra tyk del vyrų. Knyga ta prastais, suprastais žodžiais pasaka kaip gal atgauti vyriškumą, išgydyti nuo uznodijima kraują arba sypili, nubiegima sieklus, patrotitu styprbe, pučkus ir kitus išmetimus, negromulavima, patrotitu styprbe, pylva, kiapenu, inkstu ir pusles ligas, rumatizma, gonorrhoea arba triperi, naujai igautas lygas, strictura ir vyssas vyrų lygas, gal buti išgidomas sava namuse privatiskai, slapta ir labai pygjam.

Ta, dykai igauta knyga, pasakis jums kodėl jus kentat ir kaip galeit galutinai išgydyti. Knyga ta yra krautuvis žimios, katrus ture žinoti kožnas vedes arba nevedes vyras. Ta knyga yra parašita par Daktara, katras atsydave ilgo laika tyrinejimu ta, specialiskiu lygu. Temykit, jog ta knyga yra siusta vysai dykai, nezmokam už pačo, ing užpėtėta konverta. Neisisk nezmokiu pinigingu, tyk parašik sava varda, ir adresa ant žemiaus paduotų kuponu, katru siusk mums šendena.

DYKAI GAUTOS KNYGAS KUPONAS.

DR. JOS. LISTER & CO., L 903 22 Fifth Avenue, Chicago
Godotinas Tamista: Pagal Tamistės pradžiejimą, aš norėčiau jog Tamista prisistamėi man vysai dykai vėna jusa knyga del vyrų.

Vardas.....
Adresas.....
Stelias.....

Lietuvių Socjalistų Sąjunga Amerikoje tik ką išleido iš spaudes naują veikalėlių knygele

"OTEKONSTANTIN"

— Arba —
Darbai kunigo Olšausko

— Parašė —
O. BIRMONTAITE

Knygute 16 puslapių, kaina tik 5c.

Kas gi iš skaitančiųjų laikraščius nežino kokius darbus yra padaręs tas garsusis «svečias nebuvelis» Lietuvoj ir rinkęs aukas Amerikoje. Taigi šioje knygeleje skaitytojas ras daug išpudingų ir graudingų vietų, — aiškiai pamatys darbus to didelio «veikėjo». Ačiū Oteka Konstantina pasidaravimui daug nekaltų moterų ir vaikų verkė išstremto ar kalėjime sėdinčio savo nymylėto tėvo-duondavio. Todėl patariame kiekvienam nusipirkti šią knygele ir atidžiai perskaityti. Gaunama vien tik:

"KOVOS" ADMINISTRAC.
1815 E. Moyamensing ave., Philadelphia, Pa.

PARANKIAUSIAS DARBO ZMONEMS LAIKRAŠTIS "RANKPELNIS"

Leidžiamas L.S.S. Didžiojo Britanijoje. Eina kas 2 savaiti. "RANKPELNIS" stovedamas ant darbininkų reikalų sargybos, rupinasi suteikti žinias apie darbininkų judėjimą įvairuose kraštuose. "RANKPELNYJE" tilpeta apart žinių ir moksliskai straipsniai, apysakos, statistikos ir t. t. In šita skyryl raso pažymesleje Europos lietuvių rašejai. "RANKPELNIO" kaina: metam \$1.00 pusei metų 50c, trims mėn. 25c. Pinigus ir laiškus reikia siųsti šiuo adresu:

"Rankpelnis" Lily Bank, Bellshill SCOTLAND

Reikalaujamas numerio pažitrėti idėkite stempą už 2c.

Platinti 'Kova' - pelnas

NEABEJOJAME, kad kiekvienas draugas. prigulintis prie Lietuvių Socjalistų Sąjungos, tos vienitelės lietuvių darbininkų organizacijos Amerikoje, kuri pasiskyrė sau už tikslių skleistį į skriaudžiamų darbininkų minią socializmo idėją ir nori koku nors būdu prisidėti prie to prakilnaus, ideališko ir daug pasišventimo reikalaujančio darbo.

Skleisti socializmo idėją galima įvairiais budais. Bet parankiausiai yra — platinant "K O V A". Dabar, kuomet "K O V A" — drašiai galima sakyti — pūnai atsako savo tikslui, butina pereiga kiekvieno sąjungiečio yra platinti ją.

Tam atsirado puiki progą. Pagal nutarimą P. K-to, "KOVOS" administracija išleido tam tikras *Prenumeratos Kortas*. Tos kortos parduodamos kiekviena po 25 c. Bet platinimui pirkti reikia nemažiau kaip už \$1.00, o už tai gaunama penkias kortas. Tokiu būdu platintojas pelno 25 centus. Už vieną prenumeratos kortą "KOVA" siunčiama šešias savaites.

Panašiai platina savo laikraščius ir kitų tautų socjalistiškos organizacijos. Tai kodėl gi ir mes negalime panašiai daryti! Toks darbas atneš daug naudos Lietuvių Socjalistų Sąjungai, mums patiems ir liaudžiai. Bandykim pasidarbuoti. Draugai! Nuoširdžiai kviečia Jus "KOVOS" administracija, vardan mūsų prakilnaus ir didelio darbo, tuojau užsisakyti *Prenumeratos Kortas* ir progai pasitaikius, pardavinėti ir platinti "KOVA", o sykiu ir socializmo idėją.

"KOVA", 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

"LAISVĖ"

Visuomenės, Kultūros, Politikos, Literatūros, Populiariškai-Moksliskas LAIKRAŠTIS

Eina du sykiu savaitė: Utarninke ir Pėtnyčioj.

Laikraštis "LAISVĖ" didelio formato, talpina raštus geriausiu raštininkų ir visuomet pilnas naujaušiu ir tikrausiu žinių. "LAISVĖS" prenumerata Suvienytose Valst. metams 2 dol., pusmečiui 1 dol. Užrubežiuose — metams 3 dol., pusmečiui — \$1.50.

Ant pažiūrėjimo siunčiam vieną numerį DYKAI!

Užsirašant laikraštį arba turint kokius nors reikalus adresuokite taip:

"LAISVĖ" 242 West Broadway SO. BOSTON, MASS.

Nauda iš skaitymo.

Jau gilioje senovėje, kaip tik dasprėtoje išreikėti neregimas mintis regimais ženklais, žmonės gerai suprato knygu naudą. Dabar, kuomet knygos, kaip vanduo iš šaltinio plaukia po visus kraštus, kada vienas susiktums: prie mokslo, prie apvietos, prie knygu! Tad žias laikas da geriau suprantama nauda iš skaitymo knygu.

Knyga — tai mintis autoriaus. Knyga visuomet ir visur, kaip geras draugas, gali atėti mums pagelbą savo patarimais. Skaitydami mes suipažetam su varais, nelaimėmis ir rupečiais skriaudžiamų darbininkų ir tas sužadina mummy meli prie ty vargdenių. Matydami jų vargingą padėjimą nenusimenam, bet da su didene vilčia ir pasitikėjimu pasirengiam kovon.

Skaitydami knyga gaudom mintis, semiam jaumus, žadinam savo dvasią sekdami darbus praklinių žmonių, kuriems reikėjo nukentėti daug vargo, nekarta ir bado.

Darbininkiskai laikraščiai, kurie kaip pavasary bitės iš avilio, pasklido po visus kraštus, keidami iš mlego darbininkus, rengdami juos prie darbo, neidami žinias iš vių pasaulio kraštų, jog visur darbininkai darbuojasi, visur žengia pirmyn! Tuomet skaitytojo omenyje kyla prakili mintis ir su didene energija greibiasi už darbo, kuris atees naują skriaudžiamoms.

Todėl ir mes, draugai ir draugės, pradkime su didene energija ir pasišventimui platinti darbininkisko ir moksliskio turinio knygas ir mūsų vienatinį darbininkiską laikraštį "KOVA", leidžiamą darbininkiskos organizacijos Liet. Soc. Sąjungos.

Kokias tik norite knygas galite gauti "Kovos" adm. Adresuokite:

"KOVA"
1815 E. Moyamensing ave., Philadelphia, Pa.